

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 19 (633) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1959 m. GEGUŽES-MAY 6 d.

PRICE 15 ct. XIX METAI

Politinių įvykių savaitė

DABAR YRA NEPAPRASTAI RIMTAS TARPTAUTINIŲ SANTIKŲ METAS

Pasitarimai Paryžyje dėl būsimų derybų Ženevoje pakrypo į nuolaidas. — Pasitarimai Varšuvoje išsilaikė be nuolaidų. — Montgomery ne džentelmenas. — Pavojaus Iranui auga. — Pavojaus Panamai praėjo. — Indija ir Pakistanas pritrenkti Tibeto įvykių. —

Tarptautinis momentas da vos reikalavimų, — kaip jis ga bar yra labai svarbus. Neramu, li pasitarnauti Macmillanui? Taip ir laukiami nauji įvykiai, kurie gali pratrūkti kiekvienu metu. Visų įvykių variklis — Maskvos diktatūra. Kol kas Vakarai vis dar neryžtingoje defenzyvoje. Maskvos diktatūra ros spaudžiami ir neturėdami tvirtos vienybės.

VAKARAI EINA Į NUOLAI DAS — TRAUKIASI.

Šita įrodė derybos Paryžiu je, kur Anglija, dėdama despc ratiškas pastangas atgauti ne gražinamai prarastą pirmąvį pasaulinėje politikoje, ban dę ginti Macmillano politinius planus, pagal kuriuos reikėtų pildyti Maskvos diktatūros rei kalavimus, bet liko viena. Vis dėlto

PADARYTA VIENA NUO LAIDA MASKVAI

— priimtas Maskvos pasiūly mas Vokietijos sujungimą vyk dyti ne laisvais rinkimais, kaip to JAV ir Vakarų Vokietija reikalavo, bet sudaryti tam ti kslui komisiją iš abiejų Vokie tijos dalių, žinoma, jeigu su tuo sutiks Maskva. Kitais kla simais, atrodo, Vakarai pasili ko prie senų nusistatymų.

Bet Anglijos pastangos tuo dar nepasibaigė. Maršalas Montgomeris, nedžentelme niškai pasisakęs apie Ameri kos valstybės vyrus, buvo na vykęs pas Chruščiovą ir su juo tarėsi. O tų pasitarimų vaisius

MONTGOMERY SIŪLO VAKARAMS MASKVOS PLANĄ...

Apgailėtinas garbingo vyro iškritimas iš realybės. Nesiten kinant vienu Montgomeriu, Macmillanas į vakarus pasiui t kitą piršlį — W. Churchill, kuris turi tais pačiais klau siais kalbėtis su Eisenhower iu. Kiek žinome, Churchillis buvo kitos nuomonės dėl Mask

LABAI GRAŽIAI PAGARB TI VISUOMENĖS VEIKĖJAI

Petronėlė ir Jonas Juškevičiai Petronėlė ir Jonas Juškevi čiai susilaukė sidabrinio vedy binio jubilėjaus, kuris išimtinai gražiai, kaip niekad Klubo pa talpose nesiseka padaryti, at švestas, dalyvaujant apie 200 asmenų. Daugiau jų negalėjo būti, nes salė buvo perpildyta.

Parengimo iniciatore ir vy liausia vadove buvo Marija Ar lauskaitė, o vakaro vadovu — G. Rukšėnas. Jubilatai buvo sutikti P. Petronio ir J. Mačionio kape los maršu. Vaisių metu kalb jo ir sveikinimus pareiškė ab ių lietuvių parapijų klebonai — Tėvas J. Borevičius, SJ., i. Kun. J. Bobinas, o sveikinusių jų nutiso visa didžiulė eilė: Tė vas Kulbis, Motina M. Juške vičiėnė, p. Juškevičiėnė iš Ro česterio, sūnus J. Juškevičius, P. Juškevičienės mokyklos prin cipalas p. O. Sbragia, J. Karde lis, J. Skinkis, D. Jurkus, p. Juškevičiėnės sesuo p. Andriu lionienė, D. Norkeliūnas, p. Apenavičius iš Ročesterio, pp. Šarkiai iš Miami, Dr. Drevins kienė, Vyta. Širvydas, J. Trum pa, J. Jurenas, St. Barauskas, A. Navickas, L. Gudas, G. Ruk

Pasaulio lietuvių sostinėje

RASO EDVARDAS ŠULAITIS PELNYTOS TRYS PERGALES

Balandžio 25—26 d. d. Čika goje įvykusioje 1959 m. Šiau rės Amerikos pabaltiečių pir menybėse lietuviai laimėjo 3 pergalės: vyrų bei jaunių krep šinio ir moterų tinklinio. Šiose šakose lietuviai įveikė latvius — vyrų krepšinyje 98:80, jau nių — 63:45, moterų tinkliny je 3:2. Vyrų tinklinyje ir vy rų stalo tenise, kur dalyvavo ir estai, laimėjimus nugaricuo latviai. Tinkliny lietuviai pra laimėjo latviams 0:3 ir estams 1:3, turėjo pasitenkinti trečia vieta, o stalo teniso — antrąja. Paskutinėse varžybose lietu viai nugalėjo estus 5:1, bet si pasavo prieš latvius 4:5.

Su dideliu įtempimu lauktas vyrų krepšinio susitikimas ši karta nebuvo labai įdomus, nes lietuviai nesulaukė tokio stipraus pasipriešinimo kaip praėjusiais metais. Nuo pirmo jo kėlinio vidurio mūšio, jau gerokai atsiplėšė ir pirmą vimą išlaikė iki rungtynių pa baigos. Lietuvių rinktinė tai kus pelnė: Germanas 6, Skai ger 19, Varnas 28, Shimkus 3, Žvinakis 1, Buntinas 2, Mont re 4, Valaitis 19, Butka 9, Ka marauskas 7, Dirvonis 0.

MONTREALIS REIKIA SUSIRŪPINTI SEI MELIO RINKIMAI

Montrealio Lietuvių Seime io rinkimai paskirti drauge su KLB Kr. Tarybos rinkimais, kad žmonėms neieškėtų po du kartą vaikščioti. Bet niekas dar nesirūpina kandidatais. Rinkimų komisija taip pat ne duoda jokių skelbimų. Gai ai sitikti, kad ateis rinkimai, o ne bus kas rinkti...

SUSIJEDAVIMAS

O. Salalytės ir E. Augūno įvyko pas nuotakos tėvus, Po nus Salalas, jų nuosavuose na muose, LaSallėje, o Ponų Lei pų šeimoje įvyko p. Edvardo Augūno vardinio mince mas ir vaišės. Šiuo patikslina me informaciją, kurion buvo įsibrovęs netikslumas.

● D. Braziėnė buvo išvykusi į New Yorką, į gimtinę Sal tenio laidotuves. ● P. Skrebutėnas, kuris iš Montrealio išsikėlė į Čikagą, yra atvykęs rūpintis savo tūe tos krautuvės reikalais.

● Dr. Šemogas buvo susirgęs, bet dabar jau yra pasveikęs ir dirba.

● M. Augštaitė KLKM D-jos susirinkime gegužės 31 d. tuo jau po pamaldų Aušros Vairų salėje turės paskaitą.

● Arch. V. Zubo šeima pėsi kėlė į nuosavus namus LaSal le.

● Inž. Z. Lapinas įsigijo na mus ir persikėlė į juos gyventi su tėvais.

● P. Vaičaitis, iš Bostono, dra uge su pp. Vileniškiiais, buvo atvykęs į Montrealį, viešojo Dr. J. Mališkos šeimoje, ir da lyvavo inž. I. Mališkos šeimos šventėje — krikštynose.

Baigiant iškilmes, trumpu žodžiu ir J. Juškevičius ir P. Juškevičiėnė dėkojo visiems už staigmeną, už dovanas (200 dolerių ir graži salioninė lem pa) ir pasidarbavimą ruošia nt vaišes.

Reikia pabrėžti, kad vaises buvo tikrai turtingai ir labai gerai paruoštos, už ką šeim i ninkės vertos didelio pagyri mo.

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

MAŠINŲ FONDO VAJUS

Dr. B. Matulionis,

Wallum Lake, R. 1, USA. 100.00

Dr. Matulionis, siųsdamas NL dešimties šerų sumą, paį di šiuo reikšmingu pasisaky mu:

Mūsų išeivijos likiminius klausimas, kuris mus visus slė gia, yra lietuviybės išlaikymas išeivijos tarpe. Viena iš svarbiausių priemonių išlikti lietu viais, neatkristi nuo mūsų tau tos kamieno, išlaikyti tvirtus dvasinius ryšius su mūsų tau ta, yra vienijantis lietuviškas žodis, vienijanti lietuviška, tautiška spauda, kuri lietuvių tautos egzistencijos problemas iškelia augščiau bet kokių gru pinių interesų. Ne skaldančios, bet vienijančios mūsų tauti kos spaudos reikšmė yra au džiausioji. Tik būdami tautiškai vieningi, tik visi solidariai veikdami neišstiprinsime sveti mų jūrų vandenynėse.

Laikraštis „Nepriklausoma Lietuva“ yra teisingai supa tęs šią idėją, ir jau daug metų nuosekliai eina lietuviybės sau gojimo ir ugdymo keliu. Tokia spauda turėtų būti remiama vi sų, kam brangus lietuviybės iš laikymas.

„Nepriklausomos Lietuvos B-vė“ kviečia lietuvių patrio tus įsigyti B-vės šerų, o ka jų turi, bent padvigubinti sa vo šerų skaičių. Tai sveika mintis ir negalima jai neįti tarti. Daug kas iš lietuvių ta ri kiek nors santaupų; tos san

taupos laikomos bankuose ar esti paverstos į visokių bend rovių šerų. Šitos santaupos tarnauja kapitalui, kuriam lie tuviybės išlaikymas nerūpi. Tad kodėl gi nors mažos savo santaupų dalelės neįjungti į lietuvišką darbą? Tokie į lietu višką darbą įjungti šerai atnes tų dvigubus procentus: vienų procentai būtų dividendas (pi niginis pelnas), o kita procen tų rūšis, taip sakant, moralai niai procentai — lietuviybės iš saugojimo ir jos ugdymo para ma.

Argi kiekvienam lietuviui patriotui nevertėtų pagalbėti apie šiuos moralinius procen tus? Apie tai galvoti ir šita prasme veikti yra kiekvieno mūsų tautinė pareiga.

Per keletą paskutinių metų iš savo santaupų įsigijau „Ne priklausoms Lietuvos“ 5 šė rus. Dabar, paskaitęs jūsų B-vės kvietimą, pasiryžau iš savo kuklių santaupų „Nepi. Liet. B-vės“ šerų skaičių ne padvigubinti, bet patrigubinti. Juk gražiai pakalbėti visi mo kame, bet gražūs žodžiai nepa remti konstruktyviu darbu, ne turi vertės.

Linkiu „Nepriklausomos Lietuvos B-vei“, kad lietuvių bendruomenės mintį ūgdanti „Nepriklausomoji Lietuva“ augtų ir stiprėtų, lyg tasai V. Kudirkos „Varpas“, visus šau kdamą į bendrą, sutartinį lietu višką darbą.

B. Matulionis.

Vilniaus radiją klausant

LIETUVOS OKUPANTAS NETEKO PUSIAUSVYROS

„Nepriklausomos Lietuvos“ savaitraščiui uždavus Lietuvos okupantui ir jo tarnams dešimt klausimų, — okupantas ir kštelis — šventa Dievo vaua: jo tarnai, nieko negalėdami at sakyti į tuos klausimus, visis kai išėjo iš pusiausvyros. Vie ton duoti rimtus atsakymus, Lietuvos okupantas, okupaci jos tarnų padedamas, nieko ge resnio nerado, kaip paleisti pykčio ir melų prieš NI torių: 3-me „Švyturio“ n-ry paleido prasimanymą, kad jis Kauno Žaliakalnyje turėjęs ki no teatrą, o vėliau — kad jis „nužudė 500 žmonių“... Mat, okupantas žino, kad tas žuo gus ne tikai ne vieno žmogaus nenužudė, bet daugeliui žmo nių karo metu išgelbėjo gyvy bę, ir šita Lietuvos žmonės ge rai žino. Tat ir leidžiami melai ir gandai.

VIETOJE KLUMPIŲ ODINIAI BATAI...

Justas Paleckis, okupuotos Lietuvos prezidentas, kaip iš šio komunistiniai laikraščiai, kalbėdamas per radiją pasakė, kad sovietinės Lietuvos žmo nės greitai taip pastūmėsia gy venimą pirmyn, kad kiekvie nas turėsias po 7 poras odinių batų...

Mes iš to nesijuokiamė, bet tikrai fiksuojame prezidento pasisakymą, o po 7 metų pa žiūrėsime, kiek gi sovietinis žmogus turės porų odinių ba tų. Bet dabar, prieš 7 metus, tie žmonės arba basi vaikšto, arba dėvi klumpes, arba gerė niu atveju, naudojasi brezentu niais batais su guminiiais pa dais.

O koks dabar yra gyveni mas Lietuvoje, parodo tik ką gautas

LAISKAS IS LIETUVOS:

... Dėkojame už laiškus, kad mūsų nepamirštate. Mes tai kol kas dar esame gyvi. Gy vename visi šeimos nariai drauge ir vargštame, kol Die vas nepasiima. Pas mus gyve nimas eina vis sunkyn ir sun kyn. Negalima nei malkų pasi kirsti, — niekam nerūpi, kad

● Kazys Jasutis įsigijo bizni biliarinę, perimdamas ją iš Vilimo ir dabar yra dalininkas su p. Morkinu. Biliardinė yra Mt. Royal ir Papineau gatvė sankryžoje. Geros kloties tau tiečiams!

Dangūn Žengimo šventė. ● Ketvirtadienį — Kristaus

sušalsime. Negalima be purni ninko leidimo nei gyvulio lai kyti. Žmogus gyvena kaip pau kštelis — šventa Dievo vaua: ką nori valgyk ir kuo nori ap sirenk, kai nieko neturi. Lia tai dirbti, gali ar negali, bet tu ri eiti per prievartą. Neini į to kį darbą, tuojau baudžia. Iš ko lūko jau nieko nebegausi. Mu mus gi nemoka algų, kaip kitose valstybėse kad moka daro ninkams. Jeigu išdirbi darbą dienį, kuriam dažnai reikia dviejų dienų darbo, tai gauni 2 rublius. Pas mus yra tokie brigadininkai, tai jie mus va ro į darbus už trijų ir keturių kilometrų peščius. Kol nueini, jau pavargsti, o ten reikia dirbti visą dieną už pusę die nos. Tai toks mūsų gyveni mas. Jeigu gausite šį mūsų lai ską, tai parašysime daugiau, nes viename laiške sunku viskas ap rašyti“...

Kas gali patikėti, kad iš to kio skurdo, tokios netvarkos ir tokios baimos suirutės galima būtų per kelis metus iškilti ne tai, kad į gerbūvį, bet bent pa doraus lygio pasiekti?...

Bet mes, lietuviai, gyvenam už Lietuvos ribų, labai nuosi džia norime ir linkime, kad Lietuvoje būtų bent pagrin tas gyvenimas. Po Stalino mirties jis truputėlį pagerėjo, bet labai menkai. Dabar jau jis, kaip rodo ir pacituota laiško ištrauka, eina vėl žemyn, vėl blogėja, nes įsigali Chruščiovo diktatūra, o juk diktatūra — tai karas, skurdas, nelaisvė ir mirtis. Kaip gi tat gali bent ap čiuopiamai geriau pagerėti gy venimas?

— Washington geg. 4 d. prasidėjo pasitarimai suteikti Indijai didesnį paramą.

— Geg. 10 d. Austrija ren ka naują seimą.

— Irako komunistai reika lauja Kasemo valdžioje savo ministerijai.

— Chruščiovas gavo Leni patekti Amerikon, todėl pri ima San Francisko burmistro kvietimą į viršūnių konferen ciją...

— Saskatchewano provin ci joje buvo audra ir prisnigo ke lis colius sniego.

— Gegužės 11 Genevoje (Že nevoje) prasidės užsienių rei kalu ministrų konferencija dėl Berlyno.

no... taikos premija... — Chruščiovas baisiai nori

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as

second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

Telefonas: PONTIAC 7-7920

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50		America & S. America	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

MOTINOS SKAUSMAS

Tu mano motinėle,
Močiute sengalvėle,
Gana pavargai,
Gana pailsai,
Kol mane užauginai.

(Liaudies daina).

Mūsų tautos liaudis, kuri ankstyvesniais laikais, kai ši daina buvo kuriama, sudarė daugiausia kaimo žmonės — valstiečiai ir dvarų darbininkai, — apie motiną yra sudėję daug dainų. Ir tas parodo, kad lietuvių liaudis augstai vertino — mylėjo ir brangino — motiną.

Lietuvio širdis motinai buvo ir jautri, ir užjaunanti, ir motiną idealizuoja.

Lietuvius žinojo, kad motina jam davė gyvybės laimę, kurio jis nebūtų patyręs be motinos. Lietuvius jautė, kad motina jam davė ne tik gyvybę, bet kad ji jam gyvenimą su prasminio, nušviečė didelę meilės šilumą ir gražiausių siekių norą ir ryžtą.

Didysis mūsų lyrikas Maijonis apie motiną bylojo:

„Ten močiutė užlingavo
Raudomis slapčia,
I krūtinę skausmą savo
Liejė nejučia“.

Motinos gi skausmas, apie kurį kalba poetas, tai ir yra tas didysis motinos skausmas, kad jos sūnelis ar dukrelė giliai augtų, šauniai subręstų ir būtų laimingi. Laimingesni, negu auklėtoja motina. Skausmas, dažnai, pagimdytas sunaikios gyvenimo dalios, kuri būdavo laimės, buvo tikrai žiauri. Skausmas, kad sunki jos dalis nebūtų jos vaikų gyvenimo palydovė. Skausmas, kad jaunosios kartos gyvenimas būtų šviesesnis ir laimingesnis.

Ir todėl meilė ir pagarba motinai kiekvienam lietuviui bū

Ką rašo kiti

IS PASIKALBĖJIMO SU J. E. VYSKUPU V. BRIZGIU

Vyskupi V. Brizgiui bei lankant Australijoje, bendruomeninio laikraščio „Mūsų Pastogė“, redaktorius, J. Vėtikis, turėjo Sydnėje pasikalbėjimą, kurio bendresnės mintys čia patiekiamos:

Ar yra kokių skirtumų, lyginant Australijos ir kitų kraštų lietuvių bendruomenių su tvarykma?

— Esminiu, manyčiau, nėra. Kiek patyriau, daugelyje kraštų lietuvių bendruomenės yra formaliai įregistruotos valdžios įstaigose. Tačiau kai kurios neregistruojamos. Kaip paavyzdį galiu paminėti Venecuelą, kur lietuvių bendruomenė veikia įsiregistruvusi Lietuvių Tarpusavės Pagalbos Dr-jos vardu.

Kokia ekscelencijos nuomonė dėl Australijos Liet. Bendruomenės organizacijos? Detaliau klausimą, norėsi žinoti, ar Jūsų Ekscelencija taip pat mano, kad geriausias organizavimo būdas — visų lietuvių, gyvenančių tame pačiame krašte, vientisa bendruomeninė organizacija, nesiskaidanti

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

SESTOJI LIETUVIŲ DIENA

Kanados LD Organizacinis K-tas jau sudarė šventės metmenis ir pačią programą, kuri yra tokia:

Šeštadienis, rugsėjo 5 diena. Draugiškos vyrų ir moterų krepšinio ir stalo teniso rungtynės tarp JAV ir Kanados lietuvių rinkinių. Vakare James g-vės Kareivinėse įvyksta bendras pasilinksminimas. Ši salė daugumai yra pažįstama, nes joje vyko pirmosios LD posėvis.

Sekmadienis, rugsėjo 6 d. Paimalos lietuviams katalikams Hamiltono Katedroje ir lietuviams evangelikams — vienoje iš tos tikybės bažnyčių. Sekmadienio vakare įvyksta LD Minėjimo aktas-koncertas. Pa grindiniais kalbėtojais numato mi PLB-nės pirm. J. Matulio nis (lietuvių kalba) ir JAV L. RKF pirm. A. Rudis (anglų kalba).

Meninę programos dalį jau sutiko išpildyti Toronto „Varpo“ choras, ved. muz. St. Gai levičiaus; televizijos ir filmų aktorė R. Kilmonytė; Hamil

tono choras, tautiniai šokiai ir Aukuras, susijungę į vieną ansamblių, pastatys „Pabaigtuves“. Laukiama atsakymo iš pakviestų solistų.

LD proga yra išleidžiamas leidinys, tad visos KLB-nių valdybos dar kartą prašomos iki birželio 1 d. prisųsti savo ap. veiklos apžvalgą, pailius truojaant jas nuotraukomis. Visą medžiagą siųsti leidin. red. St. Daliui, 506 Sherman Av. So. Hamilton, Ont. Apylinkėse yra įieškomi tam leidiniui skelbimų rinkėjai, duodami nuo kiekvieno skelbimo 20% komiso. Tuo reikalu taip pat prašoma tartis su St. Daliu.

Gavę visų Garbės Komiteto narių sutikimus, pranešime jų pavardes, nes numatytas šventės Garbės Globėjas, Hamiltono m. burmistras L. D. Jackson serga ir guli ligoninėje.

Visi mūsų tautiečiai, prašomi sekti spaudoje LD pranešimus ir ruoštis tom iškilmenims Hamiltono rugsėjo 5—6 d. d. Inform. K. Baronas.

Laiškai Redakcijai

Malonus Redaktorium,

Leiskite viešai pareikšti nuosirdžią padėką už straipsnius „Vatikanas, veiksniai ir visuomenė“ ir pasveikinti jų autorių, p. J. Tribūną, perdudant mūsų pasitenkinimą šiais straipsniais.

Tiktai „Nepriklausoma Lietuva“ ir galėjo paskelbti tokius teisingus ir kultūringai dėstančius faktus bei jų aiškinimą, straipsnius.

MIELAS LIETUVI,

Jau aštuoni metai iš eilės Gegužės 13 d. yra švenčiama kaip viso pasaulio lietuvių Mados ir Atgailos Diena už Lietuvos laisvę ir teisingą pasaulio taiką.

Maloniai prašau visų lietuvių šiai intencijai skirti šventas Mišias, atsilavinimo Šv. Komunijas ir pildyti pirmuosius mėnesių šeštadienius. Kartą kviečiu šeimas ir pavienius asmenis pasiaukoti Šv. Jėzaus ir Nekalčiausios Marijos širdžiai.

Komunizmo kankinamų krikščionių kraujas ir mūsų pavergtų brolių Lietuvoje ir iš tremtų į Sibirą skausmas negali nejaudinti mūsų.

TAUTOS FONDUI VASARIO 16 AUKOJO:

Petr. J. Adamoniai 20 dol., Kat. Moterų Dr-ja 15 dol.; po 10 dol.: Br. ir J. Lukoševičiai, K. Toliušis ir A. R.; po 5 dol.: J. ir J. Adamoniai, X. Y., D. ir P. Norkeliūnai, M. Aukštaitė, P. Peleckis, N. Aleksejūnai; po 3 dol.: Smilgevičiai, Daukša, Gaurys, Vilčinskai; po 2 dol.: P. Laurušonis, Jurgutavičius, K. Otto, P. Velnickis, Vl. aškus, J. Latvys, P. Šimelaitis, A. Norkeliūnas, V. Valka, P. Bagušis, Žukauskas, J. Valiulis, Pr. Rudinskas, L. Černišovas, F. Juzevičius, M. Mačiukas, P. Dargis, Br. Staškevičius, C. Januškevičiai, J. Gaudzė, B. Jurkienė, J. Jurenas, Dr. Šemogas, S. Mekšius, J. Kardelis, Br. Bagdžiū

— Australijos gyvenimo lygis yra žemesnis už Kanados ir Amerikos. Gal žemesnis už Australiją savo technika yra Venecuelos ir Kolumbijos kraštai, tačiau lietuviai ten yra geriau įsikūrę.

Baigiant šį malonų pokalbį, prašytume Jūsų Ekscelencijos paskatinančių sugestijų, kaip darniau būtų galima Australijos Liet. Bendruomenėje visie ms bendradarbiauti?

— Mano manymu tada, kai bus visi nusiteikę pozityviai bendradarbiauti. Kiekviena organizacija ir kiekviena grupė turėtų reikštis ne polemiko mis, bet pozityviai dirbti kultūrinį darbą santarmėje su virais kitais. Ginčai ir barniai klausimai nėra išsprendžiami.

Būtų labai malonu, kad gerb. J. Tribūnas dažniau savo gabia plunksna ir aiškia mintim skaidrintų lietuviškąją atmosferą — „vardan tos Lietuvos“, kuri dėl įvairių kombinacijų netenka pirmavimo.

Su padėka ir sveikinimais. J. B.

P. S. Šis laiškas parašytas 20 grupės tautiečių, turėjusių progą susirinkimo metu įi sumesti. Chicago, U. S. A.

Todėl iš kiekvieno žemės kampelio, kur tik yra lietuvių, kol čia dar pas mus nesilieja tikinčiųjų kraujas nuo komunistinio teroro, tegu kasdien ky la Permaldavimo ir Atsietis mo Maldos Viešpačiui už mūsų dėjelių atsivertimą ir Lietuvos laisvę.

Mūsų maldos didina viltis ir tikėjimą, kad ir Lietuva, paaukta Nekalčiausios Marijos širdžiai, jei mes visi nuosirdžiai vykdysime Jos prašymus, dalyvaus Jos pažadėtame peragėlės triumfe.

Kun. Albertas Kontautas
Mėlynosios Armijos Lietuvių Sąjūdžio Dvasios Vadas.

Aukštinis jubilėjus

Šiemet kun. Juozas-Kazimieras Danielius švenčia 50-ties metų kunigavimo jubilėjų. Tai palyginti ilgokas laikotarpis ir aukštinis kunigystės jubilėjus nėra dažnas reiškinys.

Mūsų taurusis jubilatas, iš vargš plačią pastoracinio ir tautinio darbo vagą, yra dar pilnas energijos ir viltingai žiūris ateitin. Tebūnie leista bent suglausti kai ką patirte apie jo našų ir šakotą darbą. Kunigas J. K. Danielius yra gimęs 1885. VIII. 22. Pavytes kaime, Garliavos valsčiuje. Jau 1904 metais jis baigė Vėverių mokytojų seminariją, o po penkerių metų ir Seinų kunigų Seminariją. Kunigų įšventintas 1909. III. 28. Vėliau dar studiją gilino Miunchene — Vokietijoje. Taigi pastoraciniam, pedagoginiam ir tautiniam — lietuviškam darbui išėjo gerai pasiruošęs ir nuoširdžiai atsidavęs. Vikaravo Simone, Krosnoje, o klebonavo — Daukšiuose, Patilčiuose, Zapyškyje, Igliaukoje ir Sangrūdoje, iš kur 1944 m. pasitraukė į tremtį. Gyveno Vokietijoje, anglų zonoje, o 1951 m. atsikėlė į Kanadą. Pradžioje darbo Windsorio lietuvių kolonijoje, o dabar — jau šešetą metų su Londono lietuviu.

Kun. J. K. Danielius yra labai nuosirdi ir nepaprastai kukli asmenybė. Dėl to turi būti niekad nekreipė didesnio dėmesio į žemiskus turtais, tuo tik pasinaudodamas tiek, kiek reikia fizinei žmogaus egzistencijai. Bet už tai tikras dvasios aristokratas: pilnas g.

IS OKUPUOTOS LIETUVOS

I Maskvą buvo nuvykęs Šiaulių statybininkų 120 žmonių saviveiklos kolektyvas, dainų ir šokių ansamblis, liaudies dainų kapela ir estradinis orkestras, ir kultūros rūmų salėje atliko programą. Viešėdami Maskvoje, šiauliečiai apsilankė ir amerikiečių ledo baletu gastroles (Ice capade).

3,000 Lietuvos gyventojų (viena dešimtoji procento — 0,1%) turėsi šiemet galimumą vykti į Krimo, Kaukazo ir kitus sovietinius kurortus, pra neše Vilniaus radijas.

Vilniutė įvyko Mikrobiologijos mokslinės draugijos steigiamasis susirinkimas, pirmą ninku išrinktas doc. Brundza.

4 dienas truko „ateistinis seminaras“, kurį surengė komjaunimo cki ir Lietuvos politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugija.

Bal. 7 d. iš Lietuvos išvyko turistų grupė (34 asmenys) į Rumuniją ir Bulgariją. Kelionė truks 16 dienų.

Viena iš didžiausių plaukiojančių žvejybos bazių, pavadinimą „Tarybų Lietuva“, baigia statyti Lenkijos laivų statykloje. Iki šiol Lenkija Lietuva pastatiusi jau šias plaukiojančias bazes: „Petras Cvirka“, „Naujoji žemė“, „Julija Zemaitė“, „Martytė Melnikaitė“ ir „Primorskas“.

Vilniaus universiteto moksline bibliotekoje atidaryta paroda, vaizduojanti Vilniaus universiteto ilgą, 380 metų istoriją. E.

Lietuvos futbolo pirmenybės A ir B grupės, pradėtos balandžio 11 d. šalia suaugusiųjų primenybių, nutarta taip pat leisti žaisti ir jaunias ne vyresniems kaip 1941 m. Šios grupės pirmenybes bus penkiose zonose: Kaune, kurioje dalyvaus septynios jaunųjų komandos, Vilniuje — 4 ir Utenos — Ukmergės mokyklų rinktinės. Šiaulių scenoje bus penikos ir Marjampolės — 4 komandos.

Vietoje Vėlykų šventės, rusai Lietuvoje įvedė „Pavasario“ šventę. Ji įvyko kovo 22 d., kada nuo jaunimo stadiono prasidėjo eiseną į Vilniaus Ka tedros aikštę, kurioje pasirodė rusų kareivių styginis orkestras, univeristeto meno rateliai ir kt. O prie pionierių rūmų vyko margočių daugumo varžybų finalai.

liu minčių pokalbiuose, pūkiai pažįstas gyvenimą ir žmones, pakilęs virš mūsų partinių srovių, tikras pedagogas ir kunigas. Gyvenime dažnai jis būna labai tylus, kartais atrodo, net savyje užsidaręs, ne iškart duodas save pilnai pažinti, mėgstas muziką, gerai grojasi smuiku.

Per savo 50 metų našaus darbo jis susikrovė štai kokių kraiti: Lietuvoje yra parašęs ir išspausdinęs kelias knygas. Tai — 1) Tikėjimo tiesos (pa dšios katekizacijai), 2) Doro vės pagrindai (taip pat pradšios katekizacijai), 3) Išgany mo šaltinis, — apie sakramentus, 4) Trumpas katekizmas (seniai išspaudotas). Spaudai yra nemažai rašęs, ypač pedagoginiais klausimais.

Išvijoje yra parašęs šias knygas.

1) Amžinasis gyvenimas, 2) Vaikų auklėjimas šeimoje ir 3) Spausdinti baigiamą „Draugo“ spaustuvėje — Šv. Mišių paslaptis.

Š. m. IV. 16. Londono ir St. Thomas districto R. Kat. kunigai, kurių susirinko per 50, su ruošė tikrai įspūdingą jubilėjų pagerbimą. Londono „Free Press“ idėjo nuotrauką ir šita straipsneli.

Londono lietuviai kiek vėliau numato suruošti taip pat labai iškilmingą pagerbimą, į kurį kviečiami vyskupai, augstieji svečiai, giminės ir visi rapijiečiai.

Ilgiausių metų gerb. jubilėjų L. E-tas.

„TECHNIKOS ŽODŽIO“ LEIDIMO REIKALU

(Inžinierių žiniai).

I spaudoje skelbtą prašymą dėl bendradarbiavimo, išleidi dant kanadiškį „Technikos Žodžio“ numerį, iki šiol dar ne gauta iš Toronto lietuvių inžinierių jokio straipsnio, nors tikėtasi, kad iš Toronto, kuri yra apie 50 lietuvių inžinierių, bus gauta 75 proc. visos medžiagos. Kadangi laikas pri siųsti medžiagą jau nebetolia (gegužės 15 d.), tai kreipiuosi dar sykį į inžinierius, pri mindamas „Technikos Žodžio“ leidimo reikalą. Kai kas mano, kam tas „T. Ž.“ leidimas reikalingas ir bendrai kam inžinierių S-ga reikalinga.

Dėl mūsų neveiklumo turi me priekaištų iš lietuvių visuo menės. Pav. š. m. balandžio 3 d. „Vienybėje“ žinomas žurnalistas V. Meškauskas straipsnyje „Keista Lietuvos Pasau tinybės Brazilijoje rūmų projekto konkurso istorija“ rašė: „Juk iki šio vienintelė žinia apie inžinierių veiklą, kuri pa siekia mūsų bendrinę spaudą, tėra tik pranešimas apie įvyktą turti metinį balių“. Pas mus Toronte irgi panašiai, inžinierių veikla pasireiškia tik tradicinio balaus suruošimu ir jame aktyviu dalyvavimu. Mau buvo žinoma, kad daugelis Toronte gyvenančių liet. inžinierių neprenumeruoja „Technikos Žodžio“ ir kaikiuriems aš buvau pasiūlęs jį užsiprenumeruoti, bet skaudu, kai gavau at sakymą „Kam jis man reikalingas“.

Londono klebonas kun. J. Danielius kasmet „T. Žodį“ prenumeruoja ir skelbia.

Gera, kad yra ruošiami didiniai baliai ir juose dalyva jama, bet reikia atiduoti dalį savo organizacijai ir savo organiui. Neužmirškim, kad Inžinierių ir Architektų S-ga (PLIA S) ir jos organas „Technikos Žodis“ yra lietuviški fragmentai ir veiksniai, kurie kovoja už mūsų tautinį išsilaikymą ir savo valstybės atkūrimą.

P. Lelis,
Technikos Žodžio Atstovas Toronte.

PAJIEŠKOJIMAI

— Agota Velykienė - Karec kaitė iš Vilkelių km., Panevėžio ap., pajieškoti savo brolio Povilo Karecko, atvykusio Kanadą 1928 ar 1929 metais. Atsiliepti prašoma: K. Rapševičius, 6920 S. Rockwell St., Chicago - 29, III. USA.

Lietuvybės išlaikymo klausimais.

Kodėl trukdomas**geras sumanymas?**

RASO L. DAMBRIŪNAS

Neseniai Vilniaus Krašto Lietuvos Sąjunga spaudoje pasiskelbė, kad ji „siūlymą emigruoti į Britų Hondurasą atmetė kaip nerealią ir neprimtiną“. Vilniečiai mano, kad gyva Lietuva gali išlikti tik Lietuvoje, bet ne Britų Hondure“ (Nepr. Lietuva 1959. 4. 1).

Toks ir panašūs pareiški mai parodo, kad pas mus esama ne tik pavienių asmenų, bet net ir organizacijų, kurios į gerus sumanymus ne tik žiūri paviršutiniškai, ne tik nesistengia jų paremti ar bent suvokti, bet dargi trukdo kitus bandyti juos įgyvendinti. Stai kad ir minėtas pareiškimas — kiek jame netikslumo! Iš jo atrodo, kad kažkas siūlo lietuviams iš Lietuvos emigruoti į B. Hondurasą, kai tuo tarpu niekas nieko panašaus nėra siūlęs. Kiek anksčiau ir p. j. ir jį iš anksto sukompromitavo?

Žinoma, ir paaiškęs, kad objektyvios sąlygos kolonijai kurtis yra pakankamai geros, dar nereikia, kad tokia kolonija galėtų įsikurti, o įsikūrus išsilaikyti. Tai priklausys dar ir nuo to, kiek atsirastų kolonistų, kiek mes parodysimės noro jų kūrimesi paremti ir naujam gelio subjektyvių kolonistų ypatybių, ir tokiame žygy visa da bus nemaža rizikos. Bet kasgi be rizikos padaroma? Net ir paprastą krautuvę steigiant rizikuojama. Kartais toks krautuvininkas iš tikrųjų bankrutuoja ir biznį uždaro, o kartais ir milijonierius išeina. Basana vičiaus pastangos. Kudirkai pradžioj atrodė „vaikų žaidimu“, o paskui ir jis tapo to „žaidimo“ didžiausiu entuziaistu. Juozo Kapočiaus sumany mas išleisti Liet. Enciklopedijos 20 tomų irgi daug kam atrodė nereali sumanymas. Ne vienas rimtas žmogus tai teigė spaudoj, o šandien matom, kad tie „realistai“ jau seniai turėjo, anot Donelaičio, „sugėda nutilti“. Galima būtų nurodyti šimtus pavyzdžių, paoklausimas, ar iš tikrųjų nereali

ti dalykai, kurie pradžioje atrodė nereali.

Trečia, ar tokia kolonija būtų reikalinga?

Tokios kolonijos tikslas — sudarymas geresnių, negu mišiol turimų, sąlygų lietuvių išlaikyti. Kai kas spaudoj yra rašęs, kad ir dabartinėmis sąlygomis lietuvių pavojaus nėra. Tačiau toks teigimas per daug ryškiai prieštaraus faktams. JAV per paskutinį gyventojų surašymą 1950 metais čia gimusiais lietuvišiais užsirašė 250.000 asmenų (žr. Liet. Enc. X t.). Vadinasi tiek čia gimusių lietuvių žinojo, kad jie yra lietuvių kilmės. Bet kiek iš jų sąmoningų, t. y. norinčių išlikti lietuviams? Gal būtų tik keli tūkstančiai, nes Lietuvos Vyčiams priklauso apie 2.000. Galbūt panašaus sąmoningumo kaip vyčiai yra dar koks tūkstantis. Tai ir viskas. Bet ir ši sąmoningiausia dalis savo suvažiavimuose pa prastai kalba angliaiškai, nes dauguma lietuviškai nemoka. Jeigu šitaip, jeigu čia gimusių lietuvių tik keli procentai, neka daugiau ar mažiau sąmoningais lietuvišiais, tai ar galima sakyti, kad lietuvių čia pavojus nėra, ar kad tas pavojus mažas? Aišku, panašus pavojus gresia ir naujai atvykusiems. Ir kas čia pasakyta apie JAV, tai be abejo tinka ir kitų kraštų lietuvių kolonijoms. Ašitokios padėties akivaizdžios lietuvių patriotas gali būti ramus ir neieškoti geresnių būdų lietuvių išlaikyti? Išlaikyti jeigu ne tūkstančiais metų, tai bent žymiai ilgesniam laikotarpiui, negu dabartinėmis sąlygomis tai yra galima?

Jeigu dabar atsiranda žmonių, kurie tokias galimybes studijuoja ir kviečia tautiečius šį darbą paremti, tai man nesuprantama, kaip sąmoningas lietuvis patriotas gali atsisakyti bent moraliskai šį darbą paremti? Atsisakyti panašias pastangas remti ir nieko kito ne siūlyti reikią pripažinti, kad dabartinė žemyn dardėjimo padėtis yra geriausia ir kad nieko geresnio sugalvoti negalima. Tačiau toks esamos padėties akivaizdžios nieko neveikimas, t. y. geresnės išeities ne ieškojimas, mano nuomone, reikią žalingą resignaciją, kuri

reikią žalingą resignaciją, kuri

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

9-TOSIOS ZAIDYNĖS DETROITE

Prieš dešimtmečio artėjančios Š. A. L. S. žaidynės yra populiariausias metinis mūsų jaunimo subuvinimas. Tai ne nuostabu, kad į šią jaunatviškę judrumo ir entuziazmo šventę Detroito sulaukė iš toli miasių Š. Amerikos lietuvių kųjų kolonijų apie 400 sportininkų. Dvi dienas trukusiose varžybose jie pademonstravo savo sugebėjimus bei padarė tik krepšinyje, tinklinyje, stalo teniso ir šachmatų pažangą.

Kaip ir visuomet didžiųjų žaidynių dalį užėmė krepšinis. Čia vyrų, moterų, jaunių ir jaunučių klasėse varžėsi 28 komandos. Vyrų klasės nugalėtoju tapo Detroito Kovas, finale įveikęs Waterburio Gintarą 90:74. Greiti ir veržlūs gintariečiai nepajėgė atsilaukyti prieš gerai žaidžiančius ir ūgiu viršijančius koviečius. Prieš patenkant į finalą Kovas pirmose rungtynėse nugalėjo Toronto Aušrą 78:65. Gražiausią žaidimą šiose žaidynėse davė pusfinalio susitikimas Kovas — Neris, kuris baigėsi „profesio

ri nėra suderinama su sąmoningumu, veikliu patriotizmu.

P. S. Šias pastabas parašiau nebūdama „Hondurininų klubo“ nariu, o tik suprasdamas, kad nedera trukdyti gerų sumanymų studijavimą ar vykdymą.

L. Dambriūnas.

Red. pastaba. Pritardama p. Dambriūno mintims, NL red. turi pastebėti, kad patys kompiaktiškenės ir skaitlingesnės lietuviškos kolonijos kūrimo iniciatoriai bei organizatoriai, matyt siekdami didesnės reikiamos laisvumo, tuo pačiu suklaidino visuomenę, pradėję kalbėti apie „Atsarginę Lietuvą“, kokios jie, galima beveiktikrai spėti, nesukurs, o Lietuvos vardą jie tokiu vardu prafanuoja ir patys kenkia geram tikslui — sukurti didelę lietuvių koloniją. Gal čia ir išcia pagal patarlę: „Kae per daug, tai — negerai“.

naliską“ pasekme 107:100 Kovas naudai. Dar tik neseniai žaidynėse pradėjęs rodytis Gintaras, šiose žaidynėse jau iškilo į mūsų krepšinio elitą. Pakeliui į finalą jis lengvai su dorojo Toronto Vytį 65:26 ir po to nesunkiai įveikęs praeitmetų nugalėtoją Lituanica 81:66, staiga pasidarė žaidynių favoritui. Šiek tiek rūpestio turėjo pusfinaly prieš New-Yorko Atletus, kuriuos teiseiškai vienu tašku 67:66. Kovoje dėl 3-čios vietos Neris nugalėjo LAK 69:63. Kitos pasekmės: Neris — B. Jūra 88:32; LAK — Tauras 69:42.

Bendrai apžvelgus tenka gėrėtis mūsų krepšinininkų pažanga tiek suaugusių, tiek prieauglio klasėje. Tačiau mes, nadediečiai, nors dažnai į krepšinį sudedame viską, atrodo, jau po truputį atsiliekame. Žaidynėse vyrų klasėje nelaimėjome nė vienus rungtynių ir atrodo, nebūtumėm laimėję ne prieš vieną amerikiečių vienetą.

Visai kitoks vaizdas moterų pusėje. Čia nuo seno ne tik pajėgum, bet ir komandų gausumavirauja Kanada. Žaidynėse dalyvavo 4 komandos, iš jų 3 buvo iš Kanados. Toronto Aušra pirmose rungtynėse nugalėjo New-Yorko krepšinin kes 39:22. Montrealio Taurui atsisakius žaisti, Toronto Vyčio krepšinininkės be žaidimo pa teko į finalą, čia apilygėję kovojaušrietas paskutinėse sekundėse laimingai išplėšė 1 taško pergalę — 32:31.

Jaunių klasės nugalėtoju tapo Neris finale įveikęs Clevelando Žaibą 50:47. Toronto Aušrai, nugalėjusiai Ročesterio Sakalą 69:45, teko trečioji vieta. Prieš tai Aušra pralaimėjo Neriai 59:51 ir Sakalas žaibui 72:51. Jaunučių meistreriais tapo koviečiai finale lengvai sudoroję Čikagos Arą 61:17. Žaibui, įveikusiam Aušrą 36:20, liko trečioji vieta.

Besidžiaugiant krepšinio pažanga teko gerokai nusivilti tinkliniu. Šiame šiek tiek patei

sino moterys, kurių nugalėtojas Čikagos Neris turi puikių žaidėjų. Vyrų grupės finale po audringos 3-jų setų kovos Bostono Dainava nuvairikavo praeitmetų meistrį Clevelando Žaibą, žaibiečiams trūko kelių pirmųjų žaidėjų. Toronto Vytis, įveikusiam D. Kovą ir Hartfordo Grandį, teko trečioji vieta. Moterų klasės laimėtojos išsiriškavo: 1. Neris, 2. Žaibas I, 3. Žaibas II, 4. Vytis. Žaibietėms teko mergaičių meistrystė. Čia jos finale atsi lygindamos nugalėjo Nerį. Jaunių tinklinio, užsiregistravus tik vienam dalyviui, nebuvo.

Stalo teniso visus laimėjimus pasiėmė Toronto Vytis. Vytiečiai laimėjo visas pirmas ir kelias sekančias vietas suaugusių klasėje. Ypatingų staigmenų ar naujai kylančių žvaigždžių nepasirodė. Prieauglio klasėje mergaičių nugalėtoja tapo Juknevičiūtė (Aušra), o jaunių — Malauskas (Sakalas).

Pagaliau po „trumpos“ 5 metų pertraukos vėl žaidynėse išvydome šachmatininkus. Keturių komandų varžybose pirmą vietą laimėjo Toronto Vytis, nugalėjęs Čikagos Nerį 3:2; New Yorko Zak 4½:½. Antroji vietoj liko Neris nugalėjęs Kovą 3½:1½ ir LAK 4½:½. Kovas įveikęs LAK 5:0 liko trečiuoju. Neris ir LAK komandose trūko kai kurių pirmųjų žaidėjų, kas dažnai atsiliepė pasekmėse. Toronto Vyčio komandoje žaidė Vaitonis, Paškauskas, Matusevičius, Stepaitis, Tarvydas.

Tarplukbinėse varžybose Dipl. Sefo taurei laimėti, aiškiu pirmojo rato nugalėtoju tapo Toronto Vytis. Mūsų neoficialiu apskaičiavimu Vytis surinko 175 taškus, Žaibas 78½, Neris 64, D. Kovas 50½. Prieauglio klasėje daugiausiai taškų pelnė Žaibas — 55. Toliau seka Neris 45, Aušra 42, D. Kovas 37½.

Žaidynėms šiek tiek nesklaidumo įnešė staigus programos pakeitimas. To išdavojo Montrealio krepšinininkės atsisakę žaisti atidėtas rungtynes. Ren gėjais skustis netenka, bet 6 salėse prarastos varžybos kal žanga teko gerokai nusivilti tinkliniu. Šiame šiek tiek patei

Nukelta į 6-tą psl.

BORIS PASTERNAK

Daktaras Živago

NOBELIO LAUREATO ROMANAS

PENKTASIS SKYRIUS

— ATSIŠVEIKINIMAS SU PRAEITIM

15.

8

Sekančios dienos vakarą jis pasimatė su Antipova. Jis ją rado bufetinėje. Ji lygino krūvą baltinių. Langai iš sodą buvo atviri. Kvepėjo liepų žiedais, išdžiūvusiais kmykais, kaip senuose parkuose, ir smalkėmis nuo dviejų degančių lygintuvų, kuriais Larisa Fiodorovna pakaitomis, statydama tai vieną, tai kitą į oro traukiamąjį vamzdį, kad jie išidegtų, lygino baltinius.

— Sveiki. Atsargiai, nesušteptkite. Čia anglis išberti, — ji išpėjo daktarą.

— Jūs, atrodo, visai ligoninei lyginate skalbinius?

— Ne, čia yra daug mano pačios. Va, jūs mane vis erzinate, kad aš iš čia niekad neišvažiuosiu. O ši kartą jau rimtai ruošiuosi. Jau kraustausi. Susikrausiu ir aida. Aš į Uralą, jūs į Maskvą. O po kiek laiko kas nors paklaus Ju rijų Andrejevičių: „Jūs apie tokį miesteliukštį Meliuzevą negirdėjote?“ — „Kaž kas neatsimenu“. — „O kas tokia Antipova?“ — „Supratimo neturiu“.

— Na, gal ne taip. Kaip jums sekėsi kaime? Gerai da bar kaime?

— Dviem žodžiais neatsakysiu. Kaimai įvairūs. Viskas priklauso nuo gyventojų. Vienuose gyventojai darbštūs, dirba. Ten neblogo. O kituose turbūt vieni girtuokliai. Ten apsilaidimas. Į tuos baisu žiūrėti.

— Niekai. Kokie girtuokliai? Daug jūs suprantate. Tiesiog nieko nėra, vyrai visi pajimti į kariuomenę. Na, gerai. O kaip revoliucinė žemietija?

— Dėl girtuoklių jūs neteisus, aš su jumis ginčysiuos. O žemietija? Su žemietija bus ilga kančia. Instrukcijos ne pritaikomos, kaimuose nėra kam dirbti. Valtiečius šiuo metu domina tik tai žemės klausimas. Buvau užsukusi į Razdolnoje. Tai grožis! Jums reiktų nuvažiuoti. Pavasarį truputį padegino, paplėšė. O į Zibušinę nepatekau. Visur tačiau tvirtina, kad kurčianebylis neišgalvotas. Kalbama — jau nas, išmokslintas.

— Vakara dėl jo Ustinja kryžiauvojosi.

— Šiandien rytą raštelis iš komendantūros. Jiems būti nai reikalingas sidabrinis arbatas servizas ir grovinės krikės tolas vynu. Tik tai vienam vakarui, sugrąžinsiu. Žinome mes tokį sugrąžinimą. Pusės daiktų nesugaudysiu. Sako, vakaruška. Kaž kas atvykęs.

— A, spėju. Atvyko naujas fronto komisarai. Aš jį

pripuolamai mačiau. Žada čiupiti dizertyrus, apsupti ir nu ginkluoti. Komisarai dar visai žalias, o reikaluose — kudi kis. Vietiniai siūlo kazokus, o jis tikisi nuginkluoti ašara. Liaudis, sako, tai yra vaikas ir taip toliau, ir mano, kad tai žaizlas. Gaillullinas įtikinėjo, neerzinkite, sako, žvėries, pa likite mums, bet gal gi tokį įtikinsi, kai jam kas įlindo į galvą. Klausykite. Greit čia įvyks neįsivaizduojama maitis. Jai išpėti mes neturime jėgų. Kaip aš norėčiau, kad jūs išvyktumėt ligi tos košės!

— Nieko ypatingo neįvyks. Jūs perdedate. Bet aš gi išvykstu. Tačiau gi be niekur nieko išvykti negalima. Juk reikia perduoti pagal sąrašą inventorių, o tai priešingai bus panašu, kad aš kažką pavogiau. Bet kam perduoti? Tai yra klausimas. Kiek aš dėl inventoriaus prisikentėjau, o vis tik tai dėl to priekaištai. Aš Zabrinskos turtą užrašiau ligoni nei, nes tokia buvo dekreto prasmė. O dabar išeina, tartum aš tą padariau apsimetusi, su tikslu ji išsaugoti savininkei. Kokia bjaurybė!

— Ai, spjaukite jūs į šiuos kilimus ir farforą, teprapuo la prapuoliu. Yra dėl ko jums erzintis! Taip, taip, gaila, kad vakar mes nepasimatėme. Aš taip gerai buvau nusitei kes! Aš jums būčiau išaiškinęs visą dangaus mechaniką, ir visus užkeiktuosius klausimus atsakęs! Ne, nejuokais, aš taip norėjau išsikalbėti. Norėjau aš jums papasakoti apie žmoną, apie sūnų, apie savo gyvenimą. Velniai griebtų, ar gi subrendusiam vyrui negalima pasikalbėti su subrendusia moterim, kad tuoj būtų įtartas „pamušalas“? Brr! Velniai griebtų visas medžiagas ir visus „pamušalus“! Tiktai pagal vokite, koki dabar laikai! Ir jūs ir aš gyvename dabar. Juk uktai kartą per šimtmetį pasitaiko toki įvykiai. Pagalvokite: nuo visos Rusijos nuplėšė dangtį, ir mes su visais žmonėmis atsidūrėme po atviru dangum. Ir nėra kam mus žvalgyti. Laisvė! Tikra, ne žodinė ir reikalavimais reikiama, o iš dangaus iškritusi, virš visų laukimų. Laisvė iš netikėtumo, dėl nesuipratimo. Ir kaip visi pasimetę — didžiuliai! Jūs pastebėjote? Tartum kiekvienas pats savim nustelbtas, sa vo paaiškėjusiu didvyriškumu. Vakara aš stebėjau naktinį mitingą. Nuosatbus reginys. Išjudėjo Rusija motutė, nesisto vi jai vietoje, vaikščioja neprisivaikščioja, kalba neprisikal ba. Ir tai, kad kalbėtusi tikrai žmonės. Susiejo ir šnekasi žvaigždės ir medžiai, filosofuoja naktinės gėlės ir mitinguo ja mūriniai namai. Kažkas evangeliška, ar ne tiesa? Kaip apaštaly laikais. Atsimenate, pas Povilą? „Kalbėkite liežu viai ir pranašaukite. Melksitės dėl aiškinimosi galios“.

— Apie mitinguojančius medžius ir žvaigždes man su prantama. Aš žinau, ką tuoj jūs norite pasakyti. Pas mane pačią taip būdavo.

— Pusę padarė karas, kitą pribai gė revoliucija. Karas buvo dirbtinis gyvenimo pertrūkis, tartum būtų galima būtų kuriam laikui atidėti (kokia nesąmonė!). Revoliucija išsi veržė prieš valią, kaip perilgai sulaukyltas oras. Kiekvienas pagyvėjo, atgimė, visuose pakitimas, perversmai. Galima bū

tų pasakyti: kiekvienas atitiko po dvi revoliucijas, viena — nuosava, asmeninė, o kita bendra. Man atrodo, kad socializmas yra jūra, į kurią upeliais turi subėgti visos tos atskaros, savosios, revoliucijos, gyvenimo jūra, savaimingumo jūra. Gyvenimo jūra, aš pasakiau, to gyvenimo, kurį galima matyti paveiksluose, genializuotojo gyvenimo, kūrybingai praturtinto gyvenimo. Bet dabar žmonės nusprendė šį gyvenimą išbandyti ne knygoje, o patys savimi, ne teoriškai, bet praktiškai.

Visai nelaukta sudrebėjęs balsas išdavė daktaro susi jaudinimą. Larisa Fiodorovna rimtai ir nustebintai į jį pažiūrėjo. Jis sumišo ir užmiršo ką kalbėjęs. Pi trumpos pauzos jis vėl prakalbėjo, bet jau Dievas žino ką:

— Dabar taip traukia gyventi sąžiningai ir kūrybingai! Taip norisi būti visuotinio entuziazmo dalim! Ir stai kada visus yra apėmęs džiaugsmas, aš matau mintingą ir uelinksmą mūsų žvilgsnį, kažkur klajojantį už devynių laukelių ir devynių marelų. Ką aš duociau už tai, kad jo nebūtų, kad ant mūsų veido būtų parašyta, kad jūs patenkinta likimu ir kad jums nieko ir iš nieko nereikia. Kad koks nors jums artimas žmogus, jūsų draugas ar vyras (geriausia, kad tai būtų kariškis), mane paimtų už rankos ir paprašytų nesirūpinti jūsų likimu ir netrukdyti jūsų savo dėmesiu. O aš ištraukčiau ranką, atsivėdėčiau, ir... Ai, aš užsimiršau! Prašau at leisti. Daktarui vėl balsas suklupo. Jis numooj ranka ir jaus damas nepataisomą nepatogumą pakilo ir nuėjo prie lango. Jis atsistojo nugara į kambarį, atsiremė į palangę ir parėmęs žandą delnu, nukreipė įeškantį nuraminimo žvilgsnį į tam sų sodą.

Larisa Fiodorovna, palikusi lyginti baltinius, nuėjo į vi durį kambario, ir stovėdama už kelių nuo jo žingsnių, tartum sau pasakė:

— Ai, kaip aš šito visada bijojau! — Koks lemtingas su klydimas! Nustokite, Jurij Andrejevič, nereikia. Jurij Andrejevič — piktai stuksėdama lygintuvu į tėsę, — būkite protingas, išleikite pas madmuazel, išgerkite vandens, balan dėti, ir sugrįžkite čia toks, koki aš jus įpratau ir norėčiau matyti. Girdite, Jurij Andrejevič? Aš žinau, kad tai jūsų jė goms. Padarykite taip, aš jus prašau.

Daugiau tokių išsiaiškinimų tarp jų nebuvo. Po savaitės Larisa Fiodorovna išvažiavo.

9

Po kaikurio laiko pradėjo ruošti ir kėlonę ir Živago. Naktį prieš jam išvykstant Meliuzevu buvo baisi audra. Audros užėsys susiliejo su lietaus užėsiu. Perkūnijos smūgiai sekė vienas paskui kitą. Žaibuojant nušvėsdavo tolyn bėgantį gatvė su palinkusiais ir ton pat pusėn bėgančiais medžiais.

Naktį madmuazel Flery išbudino gėsmingas bėdimasis frontines duris. Ji pašoko lovoje ir išsiklausė. Bėdimasis nesiliovė. Tačiau niekas nėjo atidaryti durų. Kur gi ligoni nės sanitarai? Kur žmoniškas pareigingumas? Na, gerai,

Ne ta viena akis budo

RAŠO VYT. SIRVYDAS

2.

Autorių skaityti (lenkišką elementorių) namie pamokė se suo. Nepasakyta, kiek mokė „daraktorius“ (lietuviškai?). Dvi žiemas (1886—1887) lankė Kurklių valsčiaus mokyklą, kur mokslas buvo rusų kalba. Tėvas čia panorio sūnų kunigui išleisti, todėl sumanė duoti jam keturių gimnazijos klasių mokslą. To krašto jaunimui augštesnės mokyklas keliai pramynė Jurgis Alekna (1898 m. išėjęs gydytojo mokslo Maskvos u-te) ir M. Jankauskas (vėliau Rokiškio klebonas ir dekanas). Pasirinkta Palar gos progimnazija. Tą rudenį susidarė penki apylinkės jau nuoliai ten važiuoti. Du vėliau išėjo kunigais (vienas amerikiečiams gerai žinomas kun. F. Kemešis), vienas vaistinin ku, vienas inžinierium (Kairys), o vienas, keturias klases baigęs, pasiliko ūkininkas. Į traukinį lopus, progimnazijoje jau mokėsimas Simas Kebia, pareiškė: „Dabar kalbėsime išsisikai“. Studentai Palangoje taip ir darė: „bendrąbutyje, gatvėje, mokykloje, žaisdami.“ (p. 41).

Vis „labiau lenkėjančioje“ Palangoje autorius mokėsi penkeris metus (1889 — 1894). Progimnaziją įkūręs grafas Tiškevičius 1886 m. Studentų būdavo apie 150 — veik visi sulenkėję žemaičiai ir keli ryti augštiečiai. Daug siekė būti vaistininkai. Studentu buvęs Jurgis Šaulys (vėliau Lietuvos diplomatas, sudaręs didelį lituanistikos knygyną, dabar Penzylvanijos u-to nupirktą). Mokėsi kiek ir A. Smetona, bet Kairys nepapasakoją susitikimų ar santykių su jais. Studentus veikęs rusiškumas mokykloje ir lenkiškai pomėgis miestelėnų klimatas. Nei „Ausros“, nei „Varpo“ Kairys nematęs. Skaitęs veik visų to meto studentų rusų kalba skaitytas amerikiečio Fenimore Cooperio ir Mayne Reid'o indėnų apysakas, ir prancūzo Jules Vernes nuotykių pasakojimus. Autoriui ypatingo išpuolio palikęs prancūzų tautinis epas apie karžygį Rolandą. Kas buvo ir pasiliko lietuviško — buvo iš tėvų ar kaimo atsineštas palikimas.

Progimnaziją baigęs, Kairys išgyveno su tėvu kovą neiti

kunigus. Norėjo įstoti į Lietuvos gimnaziją, kur mokėsi kaimynas Jonas Biliūnas, bet nepriėmė. Tat įstojo į Šiaulių gimnaziją (1895—1898). Čia jau veikė vyresniųjų studentų intelektualinė įtaka (p. 80) ir kysėjo aiškios tautinės grupės: sulenkėję lietuviai, rusai ir žydai. Šeštoje klasėje, pavyzdžiui, buvo 7 katalikai, 6 rusai ir 2 žydai. Penktoje iš 12 katalikų 9 buvo sulenkėję lietuviai, 3 lietuviai. Studentai turėjo slaptą knygynėlį (jį padėjo iškurti J. Vileišis — 1870 m.). Būriavosi į sleptas lavinimo kuopeles. Kairiui gimnaziją baigiant (1898 m.) pradėjo reikštis ir „litvomanija“. Ketvirtą klasę persiritusius veikė noras patekti į Peterburgo ar Maskvos universitetą ir išeiti augštąjį mokslą.

Kairiui studentui pavyko neblogai ekonomiškai apsirūpinti (tėvas davė pradžiai 150 r. ir tarė: daugiau nebus). Du metus gyveno Dr. Šalkauskio, kitus Gubernijos bravoro aludario šeimoje. (Austrijos lenko Gliamano). Atsilygino prižiūrėdamas jų sūnų sūnų pamoką ruošą. Šalkauskio Kazys ir Stasys vėliau atlietuvoje ir tapo Lietuvos u-to profesoriais; Stasys — filosofas ir ateitininkas, Kairys — filosofas ir ateitininkas, Kairys išsilavino ir literatūrinę lenkų kalbą. Skaitė Sciencius, Prūsos, Mickevičiaus ir Kraševskio kūrinis bei susipažino su mūsų Didžiojo Lietuvos Kunigaikštijos garbingos istorijos vaizdais.

Perskaitė (rusų kalba) ir anglo Bucklio „Civilizacijos istorija Anglijoje“, kuri, sako, „atominė bomba augstyn kojom apvertė mano religiją pasaulį“ (p. 87). Ypač paveikęs Bucklio teigimas, būk „tik gamtos, tiek žmogaus gyvenimą lemia tam tikri, žmogaus protui prieinami pažinti, dėsniai. Žmogus gali juos paveikti, bet jų nekeičia nei pastoviai, nei laikas nuo laiko įsikišanti kuri nors antgamtinė pajėga. Kas dėsnius nustatė, Būkliui aišku: nepasiekiamai to bula Dievybė, Augščiausias Protas“ (p. 89).

Su tėvu nemaloniai kumys neiti kovą išgyvenusiame jaunuoliui, Kairiui, be abejojimo, Buckle tuo momentu buvo midutis, stiprinęs pasitikėjimą savo proto galia. Niekas neginčys, kad žmogaus protas

daug padarė ir daro (net Dievas pažįsta). Būtu įdomu patirti, kas būtų įvykę, jei autoriui atomine bomba būtų smogęs kito anglo — dramaturgo poetos Šekspyro — Hamleto lūpo mis tartas pareiškimas: „Pasaulyje daugiau dalykų negu protas išneša. Bet su Kairiu nutiko ką Kristus sakė: „Niekas negali ateiti pas mane, jei tėvas, kuris mane atsiuntė, jo nepatrauks“ (Jonas, VI. 44).

Oksfordo u-to išleistas „Companion to English Literature“ (1950 m.) apie Bucklį, sako: „Henry Thomas Buckle (1821 — 1862) neturėjo mokyklinio ar universitetinio išsilavinimo. Laiką pašventė kelionėms po Europą, kur pramokė svarbesnes kalbas. Pirmasis jo „Civilizacijos istorija Anglijoje“ tomas išėjo 1857 metais, antras 1861 m. Čia tebuvo įvada daug platesniam darbui, kurį autoriaus mirtis Damaske (Sirijoje) nutraukė. Buckle kritiko istorikų iktam prisilauk komas pažiūrą ir siekė sudaryti moksliškesnę pagrindą. Ypač ragino domėtis imti kraštų gamtą, klimatą, žemės derlingumą. Antru tomo savo teorijas vaizdavo, aprašydamas išpanų V-XIX a. škotų iki XVIII a. civilizacijas“.

Kadangi Kairio atsiminimuose maža literatūrinio vaizdumo, suprantama, kodėl jam patiko Bucklio teigimas, būk žmogaus vaizduotė tik „laiba kuklų“ vaidmenį vaidina: teigimas, su kuriuo, aišku, nesutiks poetai ir rašytojai. Pavyzdžiui, vieton savo išpuolius pavaizduoti apie pirmašy pamatytą Baltijos jūrą ties Palanga, Kairys pasigandina pasiskolintu vaizdu iš vaizdo apdovanotos rašytojos Bitės. Kitoje vietoje pasakoja,

Jie uždarė duris ir nuėjo, apgailestaudami, kad nerimos sukeltas veltui. Jie tikėjosi, kad atidarys duris, ir kambarį įeis jiems pažįstama moteris, perluta, išvargusi ir jie ją pračės klausinėti. Kai jie uždarė duris, šis įsitikinimas liko lauke, kaip vandeninis įrašas arba ženklas, kuris jiems vaidino grįžtant į savo kambarius.

10

Netiesiogiu kareivių neramumų stotyje kaltininku buvo laikomas Biriučio telegrafistas Kolia Frosenko. Kolia buvo žinomojo Meliuzjevo laikrodininko sūnus. Meliuzjeve visi jį žinojo nuo vaikystės. Meliuzjeve buvo įprasta matyti Kolią bet kokio oro metu lengvai apsigėrusi, be kepures, lengvais brezentiniais bateliais, su dviračiu. Nesilaikydamos vairo, sukrūžėjęs ant krūtinės rankas, jis važiojo plentu ir dairėsi į stulpus ir laidus, tikrindamas, tinkla. Atsisakojimu geležinkelio telefono kairurie miesto namai buvo sujungti su geležinkelio stotimi. Valdymas šios šakos buvo Kolia rankose, stoties valdymo aparatinėje. Kolia darbo tu reje daug. Darbo pobūdis sudarė jam savaimingą kalbą — trumpą, kapotą, pilną mįslingumo. Savo nutylėjimais jis sumažino visus gerus Galiullino norus, ir, galimas dalykas, prieš savo valią davė lemtingą sekusiems po to įvykiams eigą.

Galiullinas prašė išsiaukti prie telefono komisara, kurį norėjo paprašyti palaukti, nes jis tuojau išvažiuoja pas jį. Kolia atsisakė išsiaukti Gincą tuo pretekstu, kad linija užimta signalais traukiniui, kuris eina į Biriučius, o pats tuo tarpu visomis jėgomis tą traukinį, kuris vežė kazokus, stengėsi prilaikyti. Kai esalonas vis dėlto atejo, Kolia negalėjo pasilepti nepasitenkinimu.

Arklis vedė iš vagonų. Jie spėrėsi, nėjo. Piestu stojančius arklis vedė per bėgius. Jie baidėsi dviem eilėm bėgių irgi vagonų, nustumtyti ir atsarginiams surūdijusius bėgius. Medžio irimas, plaunant lietus, kirminų graužimas ir drėgmė medį gražino į buvusią miško būseną, prasidedančią kitapus vagonų sudėties. Pamiškėje kazokai pagal komandą užsėdo ant arklų ir nuėjo į kirtimus. Nepaklusniuosius išdu šimtai dviliktos apsupo. Raitieji miške visada atrodo augštesni, negu atviroje vietoje. Kareiviams jie palarė išpu di, nors jie patys bunkeriuose turėjo šautuvus. Kazokai išsitraukė kardus. Ant vidury grandinės sukratų malkų užšoko Ginc ir prabilo į aplinkinius. Jis kalbėjo apie karo prievolę, apie tėvynės svarbumą ir kitus augštus dalykus. Čia šios sąvokos pritarimo negavo. Žmonės karo metu pasidarė grubūs ir nejautrūs. Keturių mėnesių pataikavimas juos de

KULTŪRINĖ KRONIKA

MONTREALIN ATVYKS KONCERTUOTI ANDRIUS KUPREVIČIUS

Koncertui jau paskirta data ir paimta salė.

Žinomas pianistas virtuo lasomoje Lietuvoje“ ilgus metus Andrius Kuprevičius, gyvenęs Clevelande ir dirbęs Clevelando konservatorijoje fortepieno profesorium, dabar pasistoviai koncertuoja, beveik kas savaitę.

Po labai sėkmingų koncertų Clevelande, A. Kuprevičius norėjo atvykti koncertuoti į Montrealį, bet Montrealis baigdamas šios žiemos sezoną ir besiruošdamas vasaros atostogoms, yra per daug persikrovęs visokiais parengimais. Sunku rasti laisvą dieną. Todėl nusistatyta koncertas nukelti į ankstyvąjį rudenį.

Paaikėjus visoms sąlygoms, Andriaus Kuprevičiaus koncertas yra sutartas Montrealyje ateinančio rugsėjo mėnesio 20 dieną, ilgai netrukus po Darbo Dienos, kada Hamiltono ne įvyks šeštoji Kanados Lie tuvių Diena. Rugsėjo 20 diena bus sekmadienis, ir koncertas įvyks dienos metu, 4 valandų Plateau salėje. Koncertas žada būti puikus, nes A. Kuprevičius labai daug dirba ir yra padaręs labai didelę meniską pažangą.

NAUJA ĮDOMI ATSIMINIMŲ KNYGA

Prieš metus laiko „Nepriklausoma Lietuva“

gaus žemėn nužengęs Dievo sūnus, atėjęs sunaikinti velnio darbus, padaryti žmones Dievo vaikais ir amžino gyvenimo paveldėtojais“.

Kur buvo varpininko Šerno mėgtoji „Audiaturo altera pars“? Kairio neparyškintas Strachovas ir kapelionai, kuriems stigė nuoširdaus tikybi nio entuziazmo“ ir studentų pripažįstamo „intelektinio autoriteto“ (p. 97). Tokiu būdu, ir Bucklio teigimą, kad „istorijos esmė yra gamta veikiamas žmogus ir žmogaus veikiamas gamta“, (p. 88), turbūt, niekas Kairiui nepasitūlė pasvarstyti Šv. Povilo laiško romėnams (VIII, 19-21: „Sukurtasis pasaulis su išsilgimu laukia iki pasireikš Dievo vaikai. Jis gyvena viltimi, kad gamta savo keliu bus išlaisvinta iš gedimo priespaudos ir su Dievo vaikai dalyvaus jų garbės laisvėje. To belaukiant, kaip žinome, visa gamta bendru skausmu ai manuoja“.

(D. b.) Nukelta į 5-tą psl.

ARCHITEKTAS V. ŽEMKALNIS

netekęs Australijoje darbo, ne gaudamas jokios pensijos, bet gavęs iš Lietuvos pasiūlymą, kad bus grąžintas į Vilniaus vyriausiojo miesto planuotojo pareigas, kurias jis turėjo prieš išvykimą iš Lietuvos, — patikėjo ir išvyko į Lietuvą. Vakarus iš Lietuvos jis vyko rūpindamasis išgelbėti sūnų, kuris vokiečių buvo suimtas ir, vokiečiams traukiantis iš Lietuvos, buvo išvežtas į Vakarų — į Vokietiją. Sūnų jam pasisekė išgelbėti iš vokiečių kalėjimo, bet sūnus nesutiko grįžti su tėvu į Lietuvą ir pasiliko Australijoje.

„KNYGŲ LENTYNA“, kuri daugiau kaip 10 metų ejo atskiru leidiniu, nesant dides

moralizavo. Ginc jautė, kad kalbė per ilgai ir tuo buvo ne patenkintas savim, bet manė, kad tai reikia padaryti. Jis kalbėjo, kad yra įvesti karo-revoliuciniai aiešmai ir mirties bousmės atsakomybė. Jie turi atiduoti ginklus ir išduoti kurstytojus. Jeigu jie to neparys, tai jie bus, Gincas sakė, išdavikai, nesąmoningas gaivalas ir išvaizdave chamai. Nuo tokio tono žmonės buvo atpratę. Kilo kelių šimtų balsų kauksmas. „Pakalbėjo. Gerai. Uuteks“, — vieni rėkė bosais ir beveik be pykčio, bet pasigirdo isteriški augštų diskantų balsai. Šie rėkė: „Girdėjote, draugai, kaip krauna? Kaip seniau! Neišnyko kariūnų tono būdas! Tai reiškia mes išdavikai? O tu pats iš kokių, jūsų blogorodiję? Bet ir ką čia su juo postringauti. Ar nematai, vokiečiai, pasiūstas! Ei, tu, parodyk dokumentus, melynai kraujas! O jūs, ko išsižiojote, tvarkdariai? Imkite, rikiute, valgykite mus!“

Bet ir kazokams enesėkminga Gincas kalba darėsi vis mažiau patraukli. „Visi chamai ir kiauless. Matai, koks po nas!“ — šnabždėjo jie tarp savęs. Pradžioje pavieniu, vėliau jau grupėmis jie kišo kardus į makštis. Vienas po kito sėdo nuo arklų. Kai jų daugiau susipėstino, jie pasistūmėjo pirmyn, susimaišė su maištininkais ir prasidėjo brolia vimasas.

„Jūs turite kur nors išnykti nežymiai“, — kalbėjo Gincui kazokų karininkai. — „Čia netoli jūsų mašina. Greičiau pasitraukite“. Gince taip ir pasilegė. Bet išdidumas jam ne leido slėptis. Jis ėjo susilaikydamas. Ligi stoties buvo arti, prie jos buvo miškas. Pamiškėje jis pirmą kartą atsisuko. Paskui jį ėjo kareiviai su šautuvais. „Ko jiems reikia?“ — pa galvojo Gincas ir paskubino žingsnį. Perėjęs vagonų eiles, jis jau pradėjo bėgti. Paskui pasiridė ir persekiotojai. Ginc užšoko ant augšto perono. Povarinin ir Kolia jam davė ženklus, kad jis trauktųsi į stoties patalpas, kur jie jį galėjo paslepti. Bet ir čia kartų kartomis išauklėtas garbės jausmas, miestietiškas, pasiaukojantis jam sudarė kliuvinį išsi gelbėti nuo mirties. Širdis nesidavė suvaldoma. Reikėjo jam šaukti: „Broliai, apsigalvokite, koks aš šnipas“, — pa galvojo jis. — „Ką nors širdingensio, kas juos sulaukytu“.

Prie stoties, po varpu, stovėjo kubilas vandens, gerai ap dengtas. Jis užšoko ant kubo ir į besitartinčius nukreipė kelis šilts sakinius. Kareiviai sustojo, nuleido šautuvus, ypač, kad už dviejų žingsnių buvo atviros durys, ir kurias jis lengvai galėjo įbėgti ir pasilepti. Bet Ginc atsisėjo ant dangčio krašto ir jį perversė. Viena jo koja ismuko į kublą, kita pakibo ant kubo briaunos. Jis atsisėdęs raitas ant briaunos. Kareiviai šį įvykį sutiko skardžiu juoku ir prysk kinis šūviu jį nudėjo, o kiti šoko pribairgti štikų dūriais. D. b.

Zabrinskiiai buvo turtuoliai, aristokratai. Bet dabar ilgoninė žmonų. Kur išbėgiojo sanitarai, seserys, gydytojai? Dar gi yra ligonių — sužeistų, dizenterikų. Kaip baisu, vėl beldžia si! Padėkim, iš Živago nėra kas paimti. Jis mintimis jau Maskvoje arba kelyje. Bet Galiullinas! Kaip jis gali taip ramiai miegoti, kai taip beldžiasi. Bet ką čia. Galiullino ir pėdsakai dingę. Ji gi pati su Živago jį pervilkę, jam civilius drabužius parūpino, jį slėpė, kai stotyje įvyko minios teis mas ir užmušė komisara Gincą, o Galiulliną vijosi šaudyda mi nio Biriučio iki Meliuzjevo ir paskui įeškojo visame mieste. Galiullin! Laimei per miestą tada vyko šarvuotųjų divizionas. Užstojo gyventojus, suvaldė piktadarius, kitaip — akmenis ant akmenis nebūt likę.

Audra apsiraminė. Perkūnijos smūgiai silpnėjo. Lietus protarpiais nustojo lijes, tiksliai nuo dangčių varvėjo srovės mis. Begarsės žaibo atšovais tiktai apšviendavo momentais madmuazel kambarį. Bet ilgėsi laiką nutilęs beldimasis paiskartoj. Kažkas vėl beldėsi stipriai ir dažniau. Vėl pakilo vėjas ir pradėjo lyti.

— Tuojau! — nežinia kam suriko madmuazel ir išsigan do savo balso. Staiga jam išvito mintis. Apsivilkusi chala tą ir įsiavusi į šliures, jį bėgo budinti Živago, kad būtų di siau. Bet jis taip pat išgirdo beldimąsi ir jau leidosi laiptais. — Živago, Živago! Beldžiasi ir froninets dures, aš vie na bijau atidaryti, — ji rėkė prancūziškai. — Gal tai Lara ar Galiullinas.

Gydytojas padavė žvakę palaikyti madmuazel, o pats atidarė duris. Vejo smūgis išrovė iš jo rankų duris, užpūtė žvakę ir apipylė lietum.

— Kas ten? Ar kas nors čia yra? — šaukė madmuazel ir daktaras į tamsą, bet niekas neatsakė. Staiga jie išgirdo tą patį beldimąsi kitoje vietoje gal į užpakalines duris ar į langą.

— Matyt, tai yra vėjas, — pasakė daktaras. — Bet dėl visiškos ramybės nueikite ir įsitikinkite, o aš čia palauksiu.

Madmuazel nuėjo, o daktaras išėjo laukan. Pripratusios prie tamsos, jo akys aiškiai pamatė brėkstantį rytą. De besys, lyg kažkieno vejami, galvatrūkčiai bėgo. Suardyti jų gabalai taip žemai plaukė, kad vos nesiekė medžių viršūnių. Lietus liejosi ant medinės sienos ir iš pilkos ją darė juoda.

— Na kaip? — paklausė daktaras sugrįžusią madmuazel.

— Jūs teisus. Nieko nėra. — Ji papasakojo, kaip ji apėjo visą namą ir rado išmuštų langų ir prilįta lietaus.

— O čia nutrūko langinė ir mušasi į sieną. Matote? Tai viskas aišku.

NIAGAROS PUSIASALIS

PRIEŠ ŽYMIUS DARBUS

Galų gale pavasaris eina ir Niagaros laukais. Žiema šie met buvo visur labai aštrių dantų, bet retai kur buvo tokią kia kieta, kaip šiame krašte. Še ni žmonės neatsimena tokios žiemos. Ji prasidėjo anksti ir baigiasi tik dabar. Mat Niagaros pusiasalis yra didelių ežerų skersvėyje. Kaip tarp atvirų durų. Kur buvęs, kur ne buvęs šiaurės vėjas atlėkęs, placiomis lygumomis nuo Hudsono įlankos kelio galą šia žiemą pasirinko mūsų ežerus. Bet dabar jau, kaip sakytą, pavasario viršus ima rodytis galutinai ir įtikimai. Meškeriotojai jau vėl apniko žuvingus ežerų krantus. Greit sužaliuos Niagaros Pusiasalis priėmimui milijonų turistų ir vėl visie bus linksma gyventi.

Nedarbas spaudžia ir ši kraštiečiai šiemet labiau negu kitais kuriais metais. Laimė pagitinis daugumos lietuvių dūnos šaltinis — McKinnon fabrikas dirba neblogai ir žada dirbti dar geriau. Nežiūrint to yra šiame krašte lietuvių, kurie nedirba jau antri metai. Su pavasariu laukiama reikalų pagerėjimo. Mūsų žmonės labai nebūkštuoja: neretas jau turtas pagrindus po kojomis. Užtat ir lietuvių darbas šiame krašte visad žaliavęs, šiemet žada bujoti dar labiau. Lietuvių darbas jau patapo mūsų čia gyvenimo neatskiriama dalimi. Pasirodo, anglais išvirs, kad ir norėdum, ne taip jau lengva. Širdis vis prie savęs traukia. Po darbų, po pertraukų žiūrėk, vieni kitų įjiesko. Smagiau pabuvus savų būrų belaukiant, kada tai Lietuvai ateis geresni laikai.

Visuomeninį darbą žmonės išmoko dirbti pralėkdamiesiems mokytojus. Parengimų

mastas vis didėja, nes jų paiai kymo entuziazmas nesumažėjo, bet turbūt tik padidėjo nuo tėvynės netekimo laikų. Lietuvių charakterį palaužti, pasuodo, nėra taip jau lengva. Lietuvių kankiniai laukia tėvynės laisvės dienų.

Šiemet — šiame krašte bus eilė stambių parengimų. Prie jų 6-ąją Lietuvos Dieną kaimyniniame Hamiltone, atrodo, šiais metais lietuvių kultūrinio ir tautinio darbo svoris Kana doje gerokai nukryps į šį giaz kraštą.

Šalia įvairių organizacijų geros veiklos, šiemet stipriau patjudės ir Niagaros Pusiasalio parapija, kurios klebonas šiemet vėl yra tėvas Barnabas Mikalauskas O.F.M. Mat šiemet išpuola tos parapijos 10-metis.

Be to kasmet ruošiamas parapijos šventė, kuri šiemet įvyks rugpjūčio 1 dieną St. Stephen salėje prie pat Welland, pasirodo, yra pagrindinė pagal parapijos išlaikymui.

10-metis įvyks pradžioje spalio. Būtu gera visiems tos datos išsidėmėti, išvengimui su sigrūdimo į vieną laiką.

Girdėti šiemet mūsų parapija bandys išigyti vargonėlius koplyčiai visiems nesunkiu ir prieinamų kelių. Tuo būdu mūsų parapija žada ir šiemet žengti į priekį, kaip ir praityje gražiai ir solidarai visų mūsų gyvenimo labui.

Praeitą sekmadienį įvyko pirmasis posėdis šiais metais naujai išrinkto parapijos komiteto. Posėdyje dalyvavo visi komiteto nariai, pirmininkaujant klebonui tėvui Barnabui Mikalauskui. Buvo aptartas šių metų veikimo planas. Tai buvo tikrai viningas ir širdingas parapijietis.

St. CATHARINES, Ont.

KUR VAIKAI?

Aną šeštadienį į mokyklą atėjo tik du vaikai. To būrūko. Prie eilės metų kūrėm savo mokyklą, sielojomės sąlygomis, įieškojome mokytojų. Nelengvai galų gale ta visą suradome. Vaikų skaičius paugo ne mažiau dešimteriopai. Ir štai — į mokyklą atkanka du vaikai! Tiesa — tą dieną pasitaikė vakaras, kurio programą išpildė ir keli mūsų bendruomenės vaikai, bet dauguma nieko neveikė. Į mokyklą eti reikia atkakliai, nes lietuviškos mokyklos valandos labai negausios.

LONDON, Ont.

SUKORĖ LIETUVIŠKĄ ŠEIMĄ

Balandžio viduryje du Londono jaunuoliai — Regina Naraitė ir Arvydas Gudelis su kūrė gražią lietuvišką šeimą. Ji jaunieji gavo gražią dovaną. Povestuvinės kelionės jauniejų išvyko į Bermudus.

Atrodo, kad Londono lietuvių neteko dviejų puikių tautiečių, nes jaunieji žada apsigyventi Sarnia mieste, kur jau mokyklai ir jau porą metų dirba ligoninėje.

Vestuvinis pokylis vyko la

Iš šalies žiūrint atrodo, kad mūsų bendruomenėje neretose šeimose ne tėvai, bet vaikai taria lemiamą žodį. Tai liūdnas reiškinys, jei taip ištikrųjų būtų.

Antra vėl: reiktų didžiau įvertinti lietuvių mokytojų pasiaukavimą savo pareigoms. Menkas noras mokyti du vaikus, kai dvidešimt vėjus vaikų pavasario pakiemiais. Iš tikrųjų ne vienas vaikas neturi praleisti nė vienos lietuviškos pamokos ir nei vieni tėvai neturėtų to nepastebėti. Rūta.

nepaprastai
patogios
kojinės

PATENTUOTOS „2-PADŲ“ KOJINĖS

Dvigubi megsti padai iš dviejų dalių, išvidinė pado dalis yra išversta tam, kad koją liestų minkštoji kojinių dalis. Jos nėra didesnės ar sunkesnės. Jūs turite panešioti Penmano dvigubų padų kojines, kad pamatytumėte skirtumą.

WINDSOR, Ont.

GRAŽUS POBŪVIS

Kai praėjusiais metais J. Sodačio vadovaujamas choras neatsisakė dalyvauti Vasario 16-sios šventės minėjime, vėliau Motinos Dienos minėjime, choro vadovas ir visi choristai už pasirodymus iš patriotinių lietuvių susilaukė užtarnautos pagarbos. Ir ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai ši chorą už lietuviškas dainas gražiai įvertino. Labbatt's kompanija choristams suruošė vaises. Š. m. balandžio 4 d. naujame, moderniška p. p. B. Badikonų namuose įvyko šios vaisės.

Bronius ir Veronika Bedikonai yra senosios emigracijos lietuviai, bet lietuvišką veiklą su nuoširdumu remia ir visur patys dalyvauja. B. Bedikonai yra buvęs Windsorio Lietuvių B-nės valdybos sudėtyje, vice pirmininko ir reikalų vedėjo pareigose, 1955 m. rugpjūčio 24 d. laimėję padėdant, po sėkmingų pastangų susilaukę iš Lietuvos ten karo užkluptą savo mylimą žmoną Veroniką.

Visuomet malonūs p. Bedikonai, talkininkaujant p. Būrai Januškienei ir Eug. Butavičienei, pobūvi paruošė tikrai jaukiai, visi dalyviai buvo labai patenkinti ir laiką praleido tikrai smagiai. Dėka sumanių šeimininkų, prie gražių ir ruošų stalų nevien pasivašinėta, bet pasakytą gražių patriotiškų kalbų. Labatt's kompanijos atstovas — Essex County New Citizens Association pirmininkas Ch. Drakish pareiškė, kad choras tarptautiniame pasirodyme parodė lietuvių kultūrą ir papročius, savo daina ir spalvingais drabužiais sudominę visus pasirodyme dalyvavusius kanadiečius. Dėkojo P. Januška už energiją ir bendradarbiavimą šioje įvairio tautybių organizacijoje, nepat jos susiorganizavimo, J. Sodačiui ir visam chorui už dalyvavimą ir gražų atstovavimą pasirodyme lietuvių grupės ir linkėjo sėkmingo darbo ir jei bus reikalinga padėdys visuomet padėti. Windsorio L. B-nės V-bos pir-kas Vyt. Kačinskis dėkojo šio pobūvio organizatoriams, šeimininkams, choristams ir choro vedėjui J. Sodačiui ir linkėjo geriausius

sėkmės. Choro vadovas J. Sodačio pareiškė, kad lietuviški reikalai jam yra pirmoje vietoje ir kur tikrai bus reikalinga, visuomet pasiryžęs padėti.

J. Sodačio yra prityręs choro vadovas, ilgą laiką būdamas vargonininku Birštono, vėliau Musninkų parapijose ten turėjo suorganizavęs puikius chorusus, pasitraukęs į vakarus nuolat vadovauja chorams Danijoje, Australijoje, Winnipege ir čia Windsore.

Windsoro Lietuvių B-nės buvęs ilgametis Valdybos pirmininkas ir choro organizatorius Petras Jonuška dėkoja choristams ir chorvedžiui J. Sodačiui už sėkmingą talką lietuviškuose reikaluose, nes tik šio choro dėka, lietuviai praėjusiais metais, neskaitant išpildytų programų savuose namuose, buvo tinkamai atstovauti tarptautiniame pasirodyme. Toliau dar kalbėjo choro seniūnas S. Kazlauskas, savas noris kūrėjas Pr. Dumčius, A. Butavičius, J. Kuncaitis, svečias iš Toronto Juozas Januška ir detroitiešis svečias Jonas Pleškus. Visi kalbėjusieji linkėjo geriausios sėkmės enant su daina lietuviškuoju keliu.

Studentė Bronė Bedikonytė, vienintelė lietuvaite studijuojanti antrus metus universitete, kartu mokytoja Windsorio L. B-nės V-bos iš laukomoje šeštadieninėje mokykloje, pasirūpino smagią lietuvišką muziką, nes greta dainų buvo ir pasiūlyta. Pobūvyje dalyvavo per 30 asmenų, kurie tikrai dėkingi pobūvio organizatoriams Labatt's atstovui Ch. Drakish ir Petrui Januška, šeimininkams — V. Bedikonienei, Br. Januškienei, Eug. Butavičienei, Br. Sodačienei ir Br. Bedikonytei. Po būvis baigtas skambia lietuviška daina „Lietuva brangi“.

L. L.

AUKOJO TAUTOS FONDUI

Vasario 16-sios šventės minėjimo ir kt. metu Windsorio ir apylinkės lietuvių aukojė T. Fondui: po 10 dol.: Dr. Vytautas Ablasas, inž. Ant. Jasulis ir inž. St. Naikauskas;

St. N. DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

LIUDESIO VALANDOJE

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE

4500 VERDUN Ave., Verdun. — Tel. PO 9-1193

MAMYTEI PRIE BALTIJOS JŪROS

Norėčiau, priskynus tulpių raudonųjų, Skubėti padangų žvaigždėtai takais, Už jūrų marių už tolių melsvųjų, Pas tave, Mamyte, ilgesio sparnais.

Baltijos pakrantę tavo akys seka. Kalbini žuvėdras gimtąja kalba. Klausi, ko tos bangos virpėdamos šneka, Ko vaitoja jūra, kai kyla audra?

Gintarai, lyg auksas, lyg ašaros tyros, Tai meilė manoji audrų sukury. Tau brangi Mamyte, lai po kojų byra. Surinkus paslėpti juos savo širdy.

Jie pritar, lyg stygos, tavo sielos aidui, Lyg kanklės vaidilų nemariam kape. Teneleis jie liūsti ašarotam veidui, Kada tavo mintys skrenda pas mane.

Oi, Mama, mamyte, už melsvųjų tolių! Gal jau nematysiu aš daugiau Tavęs? Vien tik sapnu plazdant išbučiuoti noriu Tavo pilko veido brangiasias raukšles.

Pranė Tekutienė-Juronaitė.

KULTŪRINĖ KRONIKA...

Atkelta iš 4-to pusl.

nio prenumeratorių skaičiaus.

prijungta prie Čikagos „Naujų dienų“ skirčiai jau buvo „Naujų“ 50, 68 ir 92 numeruose.

Redaktorius A. Ruzanec, didžiai patyręs bibliografas, pastoviai bendradarbiavęs su prof. Vaclovu Biržiška, mano, kad tokis lietuviškosios bibliografijos žinių leidimo būdas bus naudingesnis, plačiau pasieks lietuvių visuomenę ir nevargins veiksmų, kurie turėjo „Knygų lentyną“ finansuoti.

Gerb bibliografas apie Kana dos lietuvių knygų ir periodinės spaudos derlių plačiau žada parašyti „Nepriklausomai Lietuvai“. Lauksime su dėkingumu.

TIKRA VILNIAUS TRAGEDIJA,

kad jis nesusilaukia plačios, dokumentuotos ir objektyvios parašytos istorijos, kuri aiškiai parodytų, kas amžių bėgyje buvo ir kas yra Vilnius. Kad tokia Vilniaus miesto istorija galima būtų parodyti visam užsieniui. Dabar esą Jurginis posirūžęs parašyti plačią Vilniaus miesto istoriją, bet kokia gali būti ta istorija, jei žmogus istatytas į aklo partikumo rėmus, iš kurių jam nevalia laisvu žvilgsniu pažiūrėti ir kad jis turi pildyti okupanto valią? Mūsų Vilniai tai yra fatališka. Lenkų okupacijos metu Vilnius buvo falsikuojamas ir dabar vyrauja falsifikacija. Kada Vilnius suilauks rimtos, dokumentuotos ir objektyvios savo istorijos?

po 5 dol.: V. Čiuprinskas, Pr. Dumčius, P. Januška, Pr. Kairys, L. Leparskas, Z. Mištautas, Dr. D. Naikauskienė, V. Sinkus, F. Švabauskas, inž. P. Vaičekauskas, E. Zatorskis; po 2 dol.: Br. Badikonis, B. Dubauskas, A. Juškauskas, A. Kuncaitis, A. Paulaitis, St. Pikšrys, J. Ražauskas, Kun. V. Rudzinskas, N. Pundzius, M. Šilinskas, St. Taurinskas, V. Vakauzas, A. Zelionis, Vyt. Kačinskis; 1.50 ct.: R. Dumčius; po 1 dol.: B. Balaišis, E. Baltutienė, A. Butavičius, R. Eidukas, Guzevičius, S. Kazlauskas, P. Rudokas, I. Statkevičius, J. Širvaitis, J. Sodačio, A. Tautkevičius, Alb. Tautkevičius, V. Ignatavičius; po 50 ct.: Br. Barisas.

Iš viso suaukota 128 doleriai. Šios aukos yra lietuviškojo solidarumo ženklas ir susipratimo, liudytojas. Tautos Fondo nuoširdi padėka visiem Windsorio ir apylinkės geroros valios lietuviams už aukas jų buvo pakviestas ir dalyva Lietuvos laisvinimo reikalams. T. F. Igal. P. Januška.

LIETUVOS KVARTETAS VYKS Į BUDAPEŠTĄ

Kaip praneša L. ir M. Lietuvos styginis kvartetas, kurį sudaro E. Paulauskas, K. Kalnauskaitė, J. Fledžinskas ir M. Senderovas, Maskvoje laimėjo Rusijos ir jos okupuotų valstybių bei tautų kvartetų konkursą — laimėjo pusę pirmosios vietos, nes kita pusė pirmosios vietos atiduota Maskvos konservatorijos aspirančių kvartetui. Iš visko matyti, kad Lietuvos kvartetas turėjo gauti pirmąją vietą, bet kaipgi gali nelaimėti rusai? Todėl pirmąją vietą padalyta pusiau.

Šis Lietuvos kvartetas rugšėjo mėnesį atstovaus, de, Lietuvai, bet Tarybų Sąjūdą dapešte, kur bus paminėtas prieš 150 metų miręs kompozitorius J. Haidnas. J. Karnavičius apie tai rašydamas pažymi, kad Lietuvos kvartetas yra augstos muzikinės kultūros ir labai gerai pasiruošęs, kai kiti kvartetai arba neislaikė konkurso arba iškrito, nesugebėję išpildyti konkurso sąlygų.

KOMP. JULIUS GAIDELIS

balandžio 5 d. atšventė 50 m. amžiaus sukaktį. Tai vienas stipriausių nepriklausomos Lietuvos išaugusių kompozitorių. Muzikos studijas ėjo Kauno konservatorijoje, studijavo kompoziciją pas prof. J. Gruodį. Nuo 1937 iki 1940 m. dėstė muziką Prienų gimn., kurį laiką vadovavo Maisto mišriam chorui, vėliau buvo Kauno X gimn. muzikos mokytojas, Šiaulių Muz. mokyklos mokytojas, Jėzuitų bažn. choro, vėliau Meno Centro choro vadovas. Trentyje vedė chorą Memmingene. 1950 m. atvykęs į JAV muzikos studijas gilinavo Naujosios Anglijos konservatorijoje ir ją baigė magistro laipsniu. Bostone vedė vyrų chorą. Yra davęs nemažai simfoninės, kamerinės ir vokalinės muzikos kūrinių.

Yra parašęs variacijas forte pionui, Fortepiono sonatą, kelis styginius kvartetus, keletą simfonijų, kelias simfonines poėmas, Giesmę apie Gediminą. Chorams dainų yra parašęs apie 50. Yra sukūręs ir religinių motetų mišriam chorui.

● Alekso Mrozinsko piano studijos metinis mokinių koncertas šiemet įvyks gegužės 30 d., šeštadienį, 5 val. popiet. Apieškimą par. salėje.

● Dail. Pov. Puzinas New Yorko kolizėje vykstantioje US A 1959 m. parodoje pirmą kartą rodo atidarymo dieną rengtą rodo lietuviams už aukas jų buvo pakviestas ir dalyva Lietuvos laisvinimo reikalams. T. F. Igal. P. Januška.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVEJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbinių.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q.,

Tel.: DO 6-3834.

BELLAZZI — LAMY, INC

PO 8-5151 7679 George St., Ville LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRASTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

WELLAND, Ont.

MEDŽIOTOJŲ IR MESKERIOTOJŲ KLUBO
„LITUANICA“ VEIKLA

Š. m. kovo 21 d. p. Sinkų no Baliukas — vedėjas žuvavimo teltio valgykloje įvyko klubo visuotinis narių susirinkimas. Klubo narių vardu, valdybos pirmininkas p. Sinkus, pareiškė gilią užuojautą p. Šidlauskams dėl motinos mirties ir p. Tamulynams dėl jų dukrės Nijolės mirties. Iš valdybos veiklos pranešimo paaiškėjo, kad klubas dabartiniu laiku turi viso 77 narius. Per praėjusius metus buvo suruošti du priziniai žuvavimai ir viena prizinė medžioklė, viena gėguzinė, penki šokių parengimai ir dvi loterijos. Žuvavimų prizus laimėjo p. Šerėnienė, p. Urbšys ir p. Kalvaitis. Medžioklėje pirmą vietą laimėjo p. Stankevičius ir antrą p. Narikis. Visiems laimėtojams buvo įteiktos atitinkamos dovanos.

Iš virš minėtų parengimų, loterijų ir nario mokesčių klubas turėjo pelno 924.02 dol. Iš šios sumos klubas paaugojo skautams 10 dol., vaikų Kačė dy eglutei 20 dol., nupirkta vainikas mirusiai p. Šidlauskienės motinai už 10 dol. ir nupirktas vainikas mirusiai p. Tamulynų dukrelei už 10 dol. Klubo turto įsigijimui buvo išleista 451.15. Dabartiniu laiku klubo kasoje gryna pinigais yra 422.87 dol.

Iš revizijos komisijos surašyto akto matyti, kad visus klubo pajamų ir išlaidų įrašus pateisina pridėti dokumentai, saldo išvestas teisingai ir knygos vedamos tvarkingai.

Šio susirinkimo metu buvo išrinkta nauja klubo valdyba ir revizijos komisija. Naujoji valdyba įeina: P. Šidlauskas — pirmininkas, S. Sinkienė — sekretorė, E. Bersienė — kasininkė, V. Karalius — vedėjas medžioklės reikalams ir J.

Baliukas — vedėjas žuvavimo reikalams. Revizijos komisijos išrinkta: J. Radvilas, K. Stankevičius ir J. Sinkus.

Naujoji valdyba turėjo jau du posėdžius ir yra pasiryžusi dirbti energingai.

Kadangi visuomenė, o ypač moterys jau seniai praleidžia kartūno baliaus, Welland, klubo valdyba nutarė suruošti pirmą šiais metais kartūno balių — gegužinę, kuris įvyks birželio 6 d., visiems gerai žinomoje St. Stevens salėje.

Bus įdomi programa ir didelis dėmesys bus kreipiamas į gražiausių kartūno suknelių prizų paskirstymą. Bus trys vertingi prizai už gražiausias kartūno sukneles.

Kadangi laiko netaip jau daug liko, visoms ponios ir p. nelėms reikėtų pradėti ruoštis šiam šauniam kartūno baliui.

Programos pajavairinimui bus dvi loterijos: viena iš fanų ir antra pinigine loterija.

Visi vietiniai ir artimųjų aplinkos apylinkių lietuviai prašomi gausiai atsilankyti į šį kartūno balių — gegužinę. Čia ir senimas ir jaunimas turės progos gražiai praleisti laiką tikrai lietuviškoje aplinkoje.

Tenka džiaugtis, kad „Lituanica“ klubas išaugo į tikrai gražų lietuvišką vienietą, kur taip gražiai bendradarbiauja įvairių pažiūrų lietuviai.

Šis klubas įrodė, kad padėjus į šalį visas partines rietenas, lietuviai visuomet gali rasti bendrą kalbą, suprasti vienas antrą ir dažniau laiką praleidžiant lietuviškoje aplinkoje yra lengviau išlaikyti lietuviškumą, kas yra didelis našas į lietuvių bendruomenes.

J. S.

EDMONTON, Alta.

SOL. JANINOS LIUSTIKAITĖS KONCERTAS

Balandžio 17 d. Edmontono Lietuvių Namų salėje buvo nepaprasta nuotaka. Pirmą kartą Edmontono lietuvių kolonoje atsilankė lietuvi dainininkė solistė Janina Liustikaitė su turtinga koncerto programa.

Maloniu, įspūdingu balsu, sol. J. Liustikaitė, akomponuojant mūsų senam, geram pažįtamam ir bičiuliui kun. Br. Jurkšui, padainavo gražius, mums taip mieli ir labai pasiilgti lietuviški dainų: Taltat — Keipšos, Kačanausko, Kuprevičiaus, Šimkaus, Jakubono ir Bertulio. Lietuviškos dainos rado šiltą, malonų atgarsį klausytojų širdyse. Be to, dainininkė labai gražiai pasirodė, tiesiog sužavėjo klausytojus žymiomis arijomis iš pasaulinių kompozitorių operų kaip Puccini „Madame Butterfly“, Verdi „Aida“, „Traviata“ ir kit. Mūsų mieliems svečiams Ed-

montonio lietuviai yra dar daugiau dėkingi, nes sekanti ryta koplyčioje, laikant šv. mišias svečiui kun. Mažrimui, iš Toronto, mieloji mūsų dainininkė J. Liustikaitė ir kun. Br. Jurkšas įspūdingai pagiedojo keletą giesmių solo ir duetu.

Edmontonio lietuviai miešai mūsų viešniai J. Liustikaitė, o taip pat ir savo buvusiam dvasiniam davovui kun. B. Jurkšui yra tikrai ir nuoširdžiai dėkingi.

Dainininkė buvo apdovanojama gyvomis gėlėmis ir turėjo dainuoti keletą dainų virš programos, nes ištroškė gero dainavimo tautiečiai, ilgai savo svečių nenorėjo paleisti.

Edmontonietė.

I Vienos jaunimo festivalio iš Lietuvos vyks Vilniaus universiteto studentų dainų ir šokių liaudies ansamblio instrumentalinis sekstetas.

STANDARTINIAI SIUNTINIAI
LIETUVON

ir į kitus sovietų kraštus.

Pavyzdžiui: 6½ jardo viln. medž., dviem vyr. ar mot. kostiumam tikrai \$ 29.00.

6 jrd. viln. medž. vyr. ar mot. 2 paltam tikrai \$ 32.00 ir tt.

Taip pat siunčiame įvairias medžiagas, drabužius, maišus, vaistus, odą, avalynę, laikrodžius, akordeonus ir kt.

per

LITHUANIAN TRADING COMPANY

London, England.

MONTREALYJE ATSTOVAS

Aug. MYLÉ,

991 St. Elizabeth St., Montreal 18, P. Q.

Tel. UN 1-1176.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Skambinkite, pristatysiu pavyzdžius ir katalogus.

MŪSŲ SPORTAS...

Atkelta iš 3-čio psl.

daugiau centralizuotų žaidimų. Gražiai išleista žaidimų programa ir naujovė — Žaidimų atvirukas, sudarė malonų įspūdį. Sekančias žaidynes ruošti pavesta Kanados apygardai.

A. Supronas.

IŠ TUŠČIO Į TUSTESNĮ

Lietuvos sportinis gyvenimas vėl „perreformuotas“. Popieriuje, nes vietoje „vaistų bės“, dabar tvarkys partija, organizacijos, todėl ir vyriausiam organui duotas naujas pavadinimas — Lietuvos Sporto D-ju ir organizacijų S-ga. Tai gi, pasikeitė tik pavadinimas (senas buvo Kūno Kultūros ir Sporto Komitetas prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos), nes ir ligšiol partija tvarkė visą Sov. S-gą ir pavergtos Lietuvos gyvenimą, taigi partija jau dabar išėjo aiškiai į viešumą ir sporte.

Šiame suvažiavime, kuris įvyko Vilniuje, platų pranešimą apie Lietuvos sportinį gyvenimą padarė Orgbiuro pir. A. Gudanovičius. Pasirodė, kad dabar Lietuvoje sportuojama apie 224 tūkst. žmonių, veikia 27 sporto mokyklos, o kva lifikuoti sporto specialistų skaičius išaugęs iki 1000 asmenų, nes juos ruošia dvi augstosios mokyklos: Kūno Kultūros Institutas Kaune ir Pedagoginis Institutas Vilniuje. Ir kaip jis savo kalbos pabaigoje pažymėjo, kūno kultūrai ir

TAISAU

televizijos ir radio aparatus.

Albinas Pranevičius.

PO 8-5566

Darbas garantuotas.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

Perka - parduoda žemę, sklypus, pelningus namus.

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsmr.

Izd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.

Reik. ved. P. V. Zubas PO 6-5421.

Vietoj rašymo - pasikalbėkite
su savo artimaisiais!

Jūs turite tėvynėje savo brangius tėvus, gimines ar draugus. Jūs labai noriai jiems rašote ir net trumpiausias jūsų laiškėlis suteikia jiems daug džiaugsmo.

Štai dar geresnis būdas jiems pradžiuginti:

Kalbėkite jiems, įrašant savo balsą į nedūžtamą plokštelę; kalbėkite jiems visa šeima, neišskiriant nei vaikų.

Mes įrašome į plokštelę jūsų balsus mūsų studijoje ar jūsų namuose. Vieną hi-fi plokštelę galima net už \$4.50.

HI-HI RECORDING STUDIO

(Home Recording Service)

4044 Ontario St. East,

Montreal, P. Q.

LA 6-7521.

LOS ANGELES ENTUZIAS
TINGAI ISTEIGTAS LI
TUVIŲ SPORTO KLUBAS

Los Angeles, Calif., yra apie 40 įvairių lietuviškų organizacijų. Kokiu tik norite: 10 fesinių, politinių, seniesiems, jauniems... Bet sportininkai nebuvo suburti. Susimete ir gėjai pamėtydavo kamuoli, zaisdavo tenisą, bet nebuvo vieneto, nebuvo sistemos, reikalingos jungties.

Balandžio 19 Los Angelese įsteigiamąjį lietuvių sportininkų klubą susirinkimą atvyko daugiau asmenų, negu optimistai galvojo. Jų dauguma — jaunuoliai-ės, keliolikos ar apie 20 metų. Patsai gražiausias jaunimas! Jie nustebe vie ni į kitus žiūrėdami netikėjo, kad ir jo draugas, draugė nori sportuoti, mankštintis.

Steigėjų vardu susirinkimą atidarė Alg. Gustaitis ir trumpos kalboje pažymėjo, kad mes čia atvykome ne klausyti paskaitų apie Lietuvos bei lietuvių sportines tradicijas, jų sportinius laimėjimus, bet susiburti į vieną bičiulišką sporto klubą, kur be jokių partinių, politinių šešėlių būtų galima smagiai sportuoti. Kai kurioms sporto šakoms turimi patyrę sportininkai mėgėjai, kurie mielai sutiko norinčiuosius sistematingai lavinti.

Susirinkimui pasiūlo pirmininkauti Rimtą Dabšį, sekretoriauti klubo steigimo iniciatorių Elvyrą Šikšmūtę - Vodopaliene. Susirinkusieji pasiūlytusius plovėjais priima.

Pirmininkas tuoj eina prie trečiojo darbotvarkės veiksmo — valdybos rinkimo. Siūlomais kandidatai. Valdyba renkama slapto balsavimu. Jis išrinkti ir tą patį dieną (po susirinkimo) pareigomis pasiskirstė taip: Stepas Makarevičius (pirmininkas), 309 S. Coronado, Los Angeles, Calif., Birutė Reivydaite (sekr.) 13544 Tyc St., Rimtą Dabšį (izd.) 3803 S. Evans St., Elvyra Šikšmūtė - Vodopaliene (narys) 1719 S. Hebart. Visi iš Los Angeles, Calif. Revizijos komisija nutarta sudaryti iš dviejų sekcijų vadovų, kurie patys savarakiškai susitars toms pareigoms.

Dalyvavusiųjų sąrašuose užrašė 34 asmenys. Buvo pažymėtos sporto grupės: tinklinis, krepšinis, lengvoji atletika (šūliai, bėgimai, mėtymai), stalo tenisas, lauko tenisas, šachmatai. Atskirai užrašė mėgėjų slidinėjimui. Visų gausiausių pasirodė lauko tenisai, net 13 asmenų. Jų sekcijos vadovu išrinktas Antanas Polikaitis.

Baigiant susirinkimą, teturkusi apie 1 valandą, buvo paskaityti gautieji Los Angeles lietuvių sporto klubui sveikinimai: iš Hamiltono, (Kanada) vieta (iš šešiolikos dalyvių, je) Lietuvių Sporto Klubo Ko vas (prisijuntę jų sekretoriai, žinomas sporto veikėjas p. k. Baronas), ir iš sporto skyriaus redaktoriaus, žinomo sporto veikėjo Edvardo Šulaičio (iš už neistatikybę valstybei.

DAINININKAMS —
MUZIKAMSNeatidėliokite iki PASISEKI
MO — kurkite jį patys.

Įrašykite į plokšteles jūsų mėgiamus muzikinius dalykus. Tai bus jūsų geriausias prisistatymas teatro savininkams, šokių salei, naktiniam klubui ir t. t.

Uždirbkite parduodant savo talento vaisius.

HI-FI Recording Studio
(Home Recording Service)

4044 Ontario St. E.,

Montreal — LA 6-7521.

Čikagos). Jų sveikinimai palydėti plovėjais.

Susirinkimą uždarius, tą patį dieną buvo susipažinimo varžybos stalo teniso, įvykdytos jaunosios sportininkės Stadelinkaitės rezidencijoje. Nu galėtojas — Jurgis Vodopalas. Jis išrinktas stalo tenisininkų sekcijos vadovu. Tą patį dieną krepšininkai pradėjo savo treniruotę. Juos yra žadėjęs patreniruoti krepšinio pasaulio n. žvaigždė Pr. Lubinas.

Los Angeles ir apylinkių sportininkai mėgėjai prašomi susisiekti su čia skelbiamais v-bos asmenimis ir išjungti Los Angeles lietuvių sporto klubą.

Narys.

TRUMPAI IS LIETUVOS

Lietuvos futbolo rinktinės žaidėjas A. Kulikauskas buvo telegrama išskautas į garsųjį Soči kurortą, kur treniruojasi visa SS futbolo rinktinė. Greičiausiai jis bus įtrauktas į su vienuolike, kuri artimiausiu metu, sužais eilę kontrolinių rungtynių su užsienio komandomis.

Bokso rungtynės tarp Gruzijos ir Lietuvos rinktinės Kaune baigėsi lygiomis 5:5.

Draugiškose moksleivių varžybose desviedžio rungtynėse Vilniuje tarp Latvijos rinktinės ir Vilniaus miesto, svečiai įveikė sėstinės mokinius pasekme 7:1.

Šiaulių šachmatų meistro vardą iškovojo J. Domauskis. Antroji vieta atiteko Banaiciui ir trečioji J. Marcinauskui.

Draugiškų futbolo rungtynių pasekmės: Šiaulių Elnias-Rygos VEF 1:1 (0:0), Kuldīga — Klaipėda RI 0:2, Tauragės MSK — Šiaulių Mėis 3:2, Šiaulių Statybininkas — Radviliškio Lokomotyvas 8:0.

Jaunųjų šuolininkų į varžybas, dėl Mėisvos „Komsomolskaja Pravda“ laikraščio taurės, baigėsi gražia kaukėčių P. Ziepkas ir V. Andrukaitės (Kauno VIII vid. mokyklos) ir Jablonskio vardo laimėjimais. Jie individualiai iškovojo pirmas vietas. Komandiskai lietuviai užėmė antrą vietą (iš šešiolikos dalyvių), pralenkdami Maskvą, Gruziją ir kt.

Zinomas vokiečių sporto žurnalistas Hans Borowik buredaktoriaus, žinomo sporto vo suimtas Rytų Vokietijoje, veikėjo Edvardo Šulaičio (iš už neistatikybę valstybei.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

18 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave., Ville Lasalle. PO 8-4588.

J. GRAZYS

SIUVU NAUJUS IR

TAISAU SENUS

KAILINIUS PALTUS.

DUODU GERĄ KAILIŲ

PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU

SAŽININGAI

IR SVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS

KAIP KITUR.

6820—43 Ave. Rosemount.

RA ymond 1-6005.

Kreiptis bet kada.

Muskrat
paltus
duodu gerom
sąlygom
išsimokėti

M. MAČIUKAS

VYRISKŲ IR

MOTERISKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.,

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

12 metų patyrimas.

HAMILTON

PAVASARIO BALIUS

SV. JURGIO ŠVENTĖ

Hamiltono at-kai gegužės 16 d. ruošia didžiulį pavasario balių. Šio balius metu maldomis vietos parapijos baznįčioje ir pamokslu, kurį skaitys Vyrų Kvartetas ved. sol. V. Verikailio. Kiek teko girdėti iš spaudos, šis kvartetas yra labai garsus netik Kanadoje, bet ir J. A. Valstybės. Jis yra davęs visą eilę koncertų: Clevelande, Chicagoje, Detroit, Bostone, Brooklyne ir kitose mažesnėse lietuvių kolonijose. Apie šio kvarteto koncertus spaudoje atsiliepimai buvo labai gražūs. Todėl hamiltoniečiams ir apylinkių lietuviams bus vėl gera proga išgirsti šį kvartetą ir solistą Hamiltono. Jame baliuje bus daug staigmenų. Viena iš šių staigmenų tai bus renkamos trys gražiausios suknelės, kurioms bus iškelta po vertingą dovaną. Tad po nios ir panelės yra kviečiamos iš anksto šiam baliui ruošti. Šokiai įvyks visai naujoje bei modernioje Knights of Columbus salėje, 222 Queenston Rd., šalia naujosios Ryan Bishop berniukų mokyklos. Šokių metu veiks savas bufetas ir įdomi loterija. Gros Bennie Ferrie orkestras. Rengėjai kviečia visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius, senus ir jaunus, skaitlingai dalyvauti šiame pavasario baliuje. Savo atsilankę paremsite mūsų kolonijos jaunimo veikimą, nes šis gautas pelnas bus sunaudotas jaunimo reikalingam: vasaros stovykloms bei išskyloms.

Taip pat rengėjai prašo paaukoti loterijai vieną kitą fantą. Fantus prašome atnešti sekmdieniais į spaudos kioską arba prašom skambinti J. Pleiniui, telef. JA 9-5129, kur pagal susitarimą fantai bus paimti iš namų. Šio balius rengėjai bus jums labai dėkingi, jeigu jūs vienu kitu fantu prisidėsite prie šios loterijos. J. P.

PARAPIJA GAVO 20 TUKS TANCŲ SKOLOS

Hamiltono vyskupija, rytinėje dalyje, pastatė dar vieną katalikišką gimnaziją, kuri kainavo apie 2 mil. dol. Šią skolą išmokės visi Hamiltono katalikai. Lietuvių parapijai nustatyta 20 tūkst. dol. suma. K. B.

TAUTIEČIAI! Rašykite N. Lietuvai iš visur ir apie viską.

DRAUDIMAI

Automobilių, namų, gyvybės ir kt.

Telef. L. E. - 4-3608

PRANO BARAUSKO

DRAUDIMO

AGENTŪRA

83 Westmoreland Ave.

Toronto, Ont.

Išvairūs siuntiniai

LIETUVŲ, LATVIJŲ, ESTIJŲ, UKRAINŲ, LENKIJŲ IR U. S. S. R.

IŠ KANADOS:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius. Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknelėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių. Be to, turime standartinius medžiagų ir odos siuntinius, kurie sudaromi mūsų krautuvėje ir siunčiami iš Kanados. Prieš siunčiant siuntinį prašome užteikti pas mus ir apžiūrėti medžiagas, bei susipažinti su kainomis ir jų tikrai būsite patenkinti.

IŠ EUROPOS VALSTYBIŲ:

Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklinius peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t. t.

10 kg cukraus	\$13.22	20 kg cukraus	\$21.85
10 kg taukų	\$22.60	20 kg taukų	\$39.60
10 kg ryžių	\$14.80	20 kg ryžių	\$24.45
10 kg sviesto	\$31.94	20 kg sviesto	\$53.45

(I Sibiją iki 10 kg reikia pridėti \$1.50, o iki 20 kg—\$2.50)

Siuvama kojine mašina firmos „Minerva-122“ (medinis staliukas ir kojos) įskaitant visus mokesčius — į Europą\$175.00 į Aziją.....\$182.00

Jeigu pas Jus kiltų bent koks neaiškumas, kaip pigiau ir geriau pasiųsti siuntinį, prašau paskambinti arba parašyti ir mes tuojau duosime sąžiningą ir nuosirdų atsakymą. Standartiniais medžiagų, odos, vaistų ir maisto siuntiniams prašome reikalauti mūsų atspausdintų katalogų.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryn. svorio siunt., bei užsakymus reikmenims iš Europos valst., siųsti mums paštu ar eksprešu. Apmokėsime gavę sąskaitą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas..

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

CENTRINĖ ĮSTAIGA:

549 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 3-6686

ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315

ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

Sav. A. KALOZA

TAUPYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“.

Išduodamos paskolos iki 3.000 dol., morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

Darbo dienos: antradieniais ir penktadieniais 6 — 8 val. vak., Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus įstaigoje II aukšte, tel. JA 7-5575. Sekmdieniais 12—2 val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas 15 Homewood Ave.

PATS LAIKAS HAMILTONO LIETUVIAMS

Sekant Kanados Lietuvių kredito draugijų (bankelių) veikimą, galima pastebėti, kad visos kredito unijos palaipsniui auga ir stiprėja. Jų baltai ir apyvarta didėja. Tačiau, kai palygini visų lietuvių ekonominį pajėgumą ir to pajėgumą nuo didėjimą, tai bankelių augimas nėra proporcingas lietuvių turėjimui. Vis dar nemaža tautiečių laikosi nuosėdais nuo bankelių ir savo santau pas laiko svetimauciu banku. Kiek liečia skolinimąsi, tai tenka pasakyti, jog einama pas savuosius — bankelius. Gal dėlto, kad čia visi savi — pažįstami, lengviau susikalbama ir greičiau paskola gaunama. Tačiau reikia atsiminti, kad jeigu norima pasiskolinti pinigų, tai reikia, kad kas nors tuos pinigus atneštų padėti. Lietuvių bankeliai — kredito unijos pradėjo veikimą ne savais kapitalais, o pinigais, kuriuos sunešė šerinkinkai — taupytojai. Tais pinigais bankeliai ir toliau veikia: imdami ir juos skolinami kitiems. Kiek vieni lietuvių laikys bei taupys pinigų savo bankeliuose, tiek kiti lietuvių galės iš čia gauti paramos ir pasiskolinti. Hamiltono kredito draugija „Talka“ kol kas įsitempę patenkinti paskolų paraiškimus. Tačiau, vis dažniau susiduriama su reikalu patenkinti skolinti pinigų ir juos perskolinti prašytojams — savo nariams. Šitokia operacija nėra draudžiama, bet pageidautina būtų, jog bankelis paskolų prašytojus galėtų patenkinti iš savo indėlininkų pinigų. Jau daug kartų spaudoje buvo rašyta apie naudą, patogumą ir tikslumą laikyti santau pas lietuvių bankeliuose. Ypač pasigendama indėlių iš lietuvių ūkininkų, bei tabokininkų — ūkininkų, kurių Hamiltono apylinkėse yra nemaža.

Kanados lietuvių spaudoje („T. Ž.“ ir „N. L.“) tilpo D. Jurkaus, „Lito“ kredito draugijos vedėjo, įdomus ir vertas taupytojų dėmesio straipsnis — paaiškinimas dėl mokesčių nuo dividendo. Iš to straipsnio aišku, kad nėra jokios prasmės laikyti didenės pinigų sumas kituose bankuose, kad žymiai naudingiau pinigų perkelti į savas kredito unijas. Kaip tik dabar yra pats laikas tokius perkėlimus padaryti, nes visi bankai apskaituoja nuosimčius už indėlius balandžio 30 d., ir tai dienai praejus ir padarius pinigų perkėlimą nebus sutrukdytas laikas kiek liečia nuosimčių apskaitavimą. Reikia kiekvienam žinoti, kad bankai nuo pilnos sumos moka procentus tik už pinigais išlaikytus bankuose šešis mėnesius; jeigu laikas sutrukdomas, tai procentai apskaituojami.

Lietuvio Advokato Įstaiga VICTOR D. ALKSNIS Advokatas-Notaras 62 Richmond St. West Room 301 (kampas Bay & Richmond) TORONTO, ONTARIO Telefonai Įstaigos EM 2-2585 Namų ST 8-5088

Yra dar visa eilė specifinių klausimų, kuriuos būtų galima dėstyti. Bet spaudoje tai atlikti neįmanoma. Už tai „Talka“ su malonumu yra pasiryžusi kiekvienam tautiečiui atskirti duoti žodžiu ar raštu paaiškinimus ir visus jo rūpimus klausimus, jeigu jis tik kreipsis. Prašoma nesivaržyti ir kreiptis į „Talką“ dėl įvairių klausimų paaiškinimų, kurie Tamsoms neaiškūs finansiniuose reikaluose. Jau penktą metai veikia „Talka“ ir per tą laiką įrodė savo pajėgumą ir nuo širdies norą pagelbėti tautiečiams. Todėl, ir tautiečiai ragina mi laikyti savo santaupas „Talkoje“, tuo atneant ir pagalbą kitiems tautiečiams, o kartu ir sau pačiam — gaunant didžiąsias procentus, kurie kad yra mokami už indėlius bent kurio kito Kanados banko. „Talka“

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 North Ontario Bldg.

330 Bay Street,

TORONTO 1, Ontario.

A. LIUDZIUS, B. L.

Viešasis Notaras

(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai.

Teisiniai patarnavimai.

Morgičiai.

Įstaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,

Hamilton.

kos“ adresą ir darbo laiką jūs rasite šio laikraščio skelbimuose.

Hamiltono Lietuvių Kredito Draugija „Talka“.

SAVŲ NAMŲ REIKALU!

Perskaicius „T. Žib.“ nr. 17 ir „N. L.“ nr. 18 p. F. R. straipsnį (Dar dėl patalpų L. D. koncertui), reikia pripažinti, kad straipsnyje p. F. R. išvadžiojimai bei pasiūlymai yra labai rimti ir L. D. org. komite

tas turėtų jį atkreipti dėmesį, nežiūrint į tai, kad gal tam komitete yra nusistatę prieš L. N. arba jo pirmininką.

Aš prie p. F. R. pasiūlymo dar norėčiau pridėti ir savo siūlymą, kad iš 300 dol. skirtumo, nuomojant koncertui salę Liet. Namuose, Liet. Dienos, rengėjai paskirtų tam tikrą sumą M. Biržiškos paramos fondui. Kiekvienam lietuviui reikėtų perskaityti spaudoje paskelbtą straipsnį, užvardintą „Geros valios lietuvių“, kuriame rašoma apie Nepriklausomybės akto signatarą M. Biržišką šių dienų gyvenimo sąlygas. Tikrai, parodykim savo gerą valią vykdydami L. D. koncertą Lietuvių Namų salėje, nežiūrint į tai, kad gal kiek tekstų ir susispausti (kaip manome org. komitetas), nors tikrai skaičių svečių iš anksto tiksliai nustatyti negalima, o atsilankiusiems bus maloniau su lietuviškuose namuose.

Malonūs tautiečiai, iki Liet. Dienos dar toli, — gal tuo rei kalu pasisakykite ir daugiau.

K. Lukoševičius.

SAULT Ste. MARIE, Ont.

PIRMAS LIETUVISKAS KONCERTAS.

Mūsų apylinkės valdyba davė mūsų miestie gyventojams lietuviams tokią malonią staigmeną, kokios dar nebuvę šio miesto istorijoje, pasikiviesdami visoje plačioje Kanadoje gastroliuojančią ir vis labiau garsėjančią dainininkę Janiną Liustikaitę, kurios koncertas buvo surengtas čia balandžio 25 d. technikos mokyklos auditorijoje. Į koncertą susirinko ne tik dauguma mūsų miesto lietuvių, bet matyti buvo nemažai ir kanadiečių — žila galvis senelis miesto burmistras, „Sault Star“ atstovas ir daugiau kitų.

Nors šios korespondencijos autorius nėra joks specialistas muzikos ar dainavimo srityje, bet, turbūt, visi koncerte dalyvavusieji sutiks, kad J. Liustikaitė yra gera ir stipri dainininkė, o kaip su tokia tai yra negėda pasirodyti ir prieš svetimaucius. Vietinis dienraštis „The Sault Daily Star“ apie šį koncertą irgi labai palankiai atsiliepė.

Po maždaug pusantros valandos nusitęsio koncerto, kuris buvo vykdomas akomponuojant hamiltoniečių kunigui Br. Jurksui, dainininkė scenoje sveikino ir dėkojo valdybos pirmininkas A. Vana gas, o gėlių puokštę įteikė šeštadienio mokyklos mokinė Al dona Kaminskaitė. Scenos užkulisyje savo sveikinimus ir šiltą koncerto įvertinimą ir reikškę miesto burmistras ir „Sault Star“ atstovas.

Po koncerto dainininkė su kunigu Br. Jurksu buvo pakviesti valdybos suruoštą vakarienę Royal viešbutyje, kur be šių retų svečių dalyvaavo net apie kelios dešimtys tautiečių. Iš mūsų miesto J. Liustikaitė su kun. Br. Jurksu išvyko panašaus koncerto į Sudbury, o iš ten jie judės į Hamiltono — Toronto kryptimi.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

mūsų mieste šiemet įvyks šiek tiek pavėluotai, nes anksčiau negalima buvo gauti salės, o minėjimo programą gegužės mėn. 23 d., 6 val vakaro, įvykdys šeštadienio mokykla leikų salėje, Bayview, po kurios seks linksmoji dalis suaugusiųms su muzika, šokiais, loterija, bufetu su įvairiais gėrimais ir t. t. Valdyba žada šio parengti

Taip pat rengėjai prašo paaukoti loterijai vieną kitą fantą. Fantus prašome atnešti sekmdieniais į spaudos kioską arba prašom skambinti J. Pleiniui, telef. JA 9-5129, kur pagal susitarimą fantai bus paimti iš namų. Šio balius rengėjai bus jums labai dėkingi, jeigu jūs vienu kitu fantu prisidėsite prie šios loterijos. J. P.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius. Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknelėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių. Be to, turime standartinius medžiagų ir odos siuntinius, kurie sudaromi mūsų krautuvėje ir siunčiami iš Kanados. Prieš siunčiant siuntinį prašome užteikti pas mus ir apžiūrėti medžiagas, bei susipažinti su kainomis ir jų tikrai būsite patenkinti.

Iš Europos valstybių: Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklinius peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t. t.

10 kg cukraus \$13.22 20 kg cukraus \$21.85

10 kg taukų \$22.60 20 kg taukų \$39.60

10 kg ryžių \$14.80 20 kg ryžių \$24.45

10 kg sviesto \$31.94 20 kg sviesto \$53.45

(I Sibiją iki 10 kg reikia pridėti \$1.50, o iki 20 kg—\$2.50)

Siuvama kojine mašina firmos „Minerva-122“ (medinis staliukas ir kojos) įskaitant visus mokesčius — į Europą\$175.00 į Aziją.....\$182.00

Jeigu pas Jus kiltų bent koks neaiškumas, kaip pigiau ir geriau pasiųsti siuntinį, prašau paskambinti arba parašyti ir mes tuojau duosime sąžiningą ir nuosirdų atsakymą. Standartiniais medžiagų, odos, vaistų ir maisto siuntiniams prašome reikalauti mūsų atspausdintų katalogų.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryn. svorio siunt., bei užsakymus reikmenims iš Europos valst., siųsti mums paštu ar eksprešu. Apmokėsime gavę sąskaitą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas..

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

CENTRINĖ ĮSTAIGA:

549 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 3-6686

ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315

ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

Sav. A. KALOZA

tas turėtų jį atkreipti dėmesį, nežiūrint į tai, kad gal tam komitete yra nusistatę prieš L. N. arba jo pirmininką.

Aš prie p. F. R. pasiūlymo dar norėčiau pridėti ir savo siūlymą, kad iš 300 dol. skirtumo, nuomojant koncertui salę Liet. Namuose, Liet. Dienos, rengėjai paskirtų tam tikrą sumą M. Biržiškos paramos fondui. Kiekvienam lietuviui reikėtų perskaityti spaudoje paskelbtą straipsnį, užvardintą „Geros valios lietuvių“, kuriame rašoma apie Nepriklausomybės akto signatarą M. Biržišką šių dienų gyvenimo sąlygas. Tikrai, parodykim savo gerą valią vykdydami L. D. koncertą Lietuvių Namų salėje, nežiūrint į tai, kad gal kiek tekstų ir susispausti (kaip manome org. komitetas), nors tikrai skaičių svečių iš anksto tiksliai nustatyti negalima, o atsilankiusiems bus maloniau su lietuviškuose namuose.

Malonūs tautiečiai, iki Liet. Dienos dar toli, — gal tuo rei kalu pasisakykite ir daugiau.

K. Lukoševičius.

SAULT Ste. MARIE, Ont.

PIRMAS LIETUVISKAS KONCERTAS.

Mūsų apylinkės valdyba davė mūsų miestie gyventojams lietuviams tokią malonią staigmeną, kokios dar nebuvę šio miesto istorijoje, pasikiviesdami visoje plačioje Kanadoje gastroliuojančią ir vis labiau garsėjančią dainininkę Janiną Liustikaitę, kurios koncertas buvo surengtas čia balandžio 25 d. technikos mokyklos auditorijoje. Į koncertą susirinko ne tik dauguma mūsų miesto lietuvių, bet matyti buvo nemažai ir kanadiečių — žila galvis senelis miesto burmistras, „Sault Star“ atstovas ir daugiau kitų.

KITOS NAUJIENOS

Paskutiniiais statistiniais duomenimis mūsų miesto pramonės darbininkai (šiuo laiku dirba 11.323 darbininkai 22 pramonės darbovietėse) savo atlyginimu yra užėmę II-ą vietą Kanadoje, o prieš kurį laiką buvo net I-je vietoje ir šio vaitinio atlyginimo vidurkis yra 86.52 dol.

Darbo reikalai mūsų mieste vis gerėja ir šiuo laiku čia yra mažiau bedarbių negu tuo pačiu laiku pernai, o dar didesnis pagerėjimo laukiamas turėti vėliau, kada prasidės pavaičių gyvenamųjų namų ir kitų statybos projektų vykdymas. Nors mūsų tautiečių darbių šiuo laiku beveik nėra, bet mieste darba, bent šiuo tarpu, o ypač nespecialistui, gauti neleniva.

LANKYSIS KARALIENĖ

Liepos mėn. 8 d. mūsų mieste lankysis Didž. Britanijos karalienė Elzbieta II su savo vyru pricu Pilypu. Šiam vizitui mūsų 40.000 gyventojų miestelis iš savo metinio 5 mil. dol. biudžeto paskyrė 20.000 dol. Nors šis vizitas truks tik keletą valandų, bet dauguma gyventojų, įskaitant ir naujus kanadiečius, šių iškilmių nekantriai laukia, nes daugelis iš jų savo akimis, gyvos karalienės nėra matę.

J. Ši. ● Bronius Juodelis baigė Gruodį Prekybos institutą Chicagoje, vienintelę tos rūšies mokyklą JAV-se ir dabar dirba Illinois Grain Co įstaigoje.

● Dail. G. K. Račkus, Paryžiuje suruošęs darbų parodą, dalyvavo bendroje su prancūzais dailininkais parodoje — Foyer des Artistes, kur buvo išstatę 5 paveikslus. Artimiausiu laiku dalyvaus Laisvųjų Menininkų (Artistes Independents) parodoje, Paryžiuje. ● Stasys Džiugas vaikams daugins eilutą pasaką „Neklaudžios“. Leidinyje gausiai iliustruotas Vl. Stankaitės.

Taupyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„P A R A M A“

Paskola 1 asm. iki \$ 3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

Darbo valandos:

Pirmadienį ir penktadienį nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak. Antradieniais nuo 10 — 12 v. ryt. ir 7 — 9 val. vakaro. Trečiadienį ir ketvirtadienį nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.

Toronto, Ont. Tel. LE 2-8723.

